

PÄIVÄKOTI LEHDOKIN VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA

Helsinki 2007



1. PÄIVÄKOTI LEHDOKIN ESITTELY	4
1.1. Ryhmät	4
1.2. Henkilökunta	4
2. VARHAISKASVATUS PÄIVÄKOTI LEHDOKISSA	5
2.1. Päiväkoti Lehdokin toiminta-ajatus, arvot ja arvopohja	6
2.2. Kasvatuskumppanuus	9
2.2.1. Omahoitaja ottaa perheen vastaan	9
2.2.2. Vuoropuhelu jatkuu koko päivähoidon ajan	10
2.3. Varhaiskasvatusympäristö	10
2.3.1. Fyysinen ympäristö	10
2.3.2. Psyykinen ja sosiaalinen ympäristö	11
3. LAPSEN OMINAINEN TAPA TOIMIA	12
3.1. Leikkiminen	12
3.2. Liikkuminen	14
3.3. Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen	14
3.4. Tutkiminen	14
4. KELLON YMPÄRI LEHDOKISSA	15
4.1. Vuorokauden kulku	15
4.2. Ruokailu	17
4.3. Lepo	17
4.4. Ulkoilu	17
4.5. Terveys	18
5. VARHAISKASVATUKSEN JÄSENTYMINEN OPETUKSEKSI	18
5.1. Kieli ja vuorovaikutus	19
5.2. Matematiikka	20
5.2.1. Numeerinen ajattelu	20
5.2.2. Ongelmanratkaisu	21
5.2.3. Geometria – kolmiulotteinen ympäristömme	21
5.2.4. Työtavat – toiminnallinen opetus	21
5.3. Luonnontieteellinen orientaatio	22
5.4. Historiallis-, yhteiskunnallinen orientaatio	23
5.5. Esteettinen ympäristö ja elämykset	23
5.6. Eettinen orientaatio	24
5.7. Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio	24
6. LAPSEN TUKEMINEN VARHAISKASVATUKSESSA	25
6.1. Varhaiskasvatukselliset tukitoimet	25
6.2. Rakenteelliset tukitoimet	26
6.3. Kuntoutussuunnitelma	26
6.4. Esiopetusikäisten oppilashuoltotyö	26
7. SUOMI TOISENA KIELENÄ OPETUS	27
7.1. Yhteistyö vanhempien kanssa	27
7.2. Kieli kehittyy vuorovaikutuksessa	27
8. VERKOSTOTYÖ ITÄ-PASILASSA	28

9. VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA JA SEN ARVIOINTI	29
10. LIITTEET	
Liite 1. Esiopetuksen toimintasuunnitelma	31
Liite 2. Esi- ja alkuopetuksen yhteistoimintasuunnitelma	41
Liite 3. Esiopetustodistus	43
Liite 4. Oppilashuoltoryhmä	44

1. PÄIVÄKOTI LEHDOKKI

Päiväkoti Lehdokki sijaitsee Helsingin Itä-Pasilassa, Mäkelänkadun ja Kumpulantien kulmauksessa, osoitteessa Pakkamestarinkatu 4, kerrostalon alakerrassa. Hyvä tunnusmerkki päiväkotimme sijainnista on samassa kiinteistössä toimivan asukaspuisto Lehdokin laaja ja monipuolinen ulkoilualue.

Päiväkoti on perustettu vuonna 1975. Vuonna 2002 päiväkotia peruskorjattiin ja samalla vuoroahoito liitettiin osaksi päiväkodin toimintaa. Päiväkodin vuoroahoitoryhmä on auki kaikkina viikonpäivinä. Jouluna kaikki Helsingin päiväkodit ovat suljettuina. Muina juhlapäivinä päivystää aina yksi vuoropäiväkoti.

1.1. Ryhmät

Päiväkodissa on hoidossa 60 -70 lasta, joista noin viidesosa on eri kieli- ja kulttuuritaustaisia. Lapsiryhmiä on kolme.

Päiväryhmä palvelee päivähoitoa tarvitsevia lapsia maanantaista perjantaihin klo 6.15–17.00.

Vuoroahoitoryhmät tarjoavat palvelujaan lapsille, joiden vanhemmilla on epäsäännöllinen työ tai opiskelu. *Iltaryhmä* toimii maanantaista perjantaihin klo 6.15 – 21.00

Yöryhmä toimii 24 tuntia vuorokaudessa viikon jokaisena päivänä.

1.2. Henkilökunta

Johtajan lisäksi päiväkodissamme työskentelee viisi lastentarhanopettajaa ja kymmenen lastenhoitajaa. Omassa keittiössämme kaksi keittäjää valmistaa meille ruokaa. Hygieniasta ja siivouksesta huolehtii kaksi päiväkotiapulaista.

Lisäksi kiertävä erityislastentarhanopettaja (Kelto) käy säännöllisesti päiväkotimme eri ryhmissä seuraamassa ja havainnoimassa lapsia, jotka tarvitsevat tukea kehitykseensä. Hän konsultoi henkilökuntaa ja on yhteydessä vanhempien kanssa. Käytettävissämme on myös suomi toisena kielenä erityislastentarhanopettaja (suomi 2-kielenä elto). Hänen tehtävänsä on antaa tukea maahanmuuttajataustaisille lapsille ja henkilökunnalle.

Kuva

2. VARHAISKASVATUS PÄIVÄKOTI LEHDOKISSA

Päiväkotimme tehtävänä on tukea lasten kehitystä, oppimista ja lasten kokonaisvaltaista hyvinvointia yhdessä vanhempien kanssa. Huomioimme jokaisen lapsen kehitystason, tarpeet ja taidot yksilöllisesti. Pienimmät lapset tarvitsevat enemmän aikuisen huomiota ja huolenpitoa. Lasten kasvaessa kannustamme heitä omatoimisuuteen, itsenäisyyteen ja omaksumaan sosiaalisia elämäntaitoja.

Päiväkotimme ryhmissä lapset saavat toiminta- ja oppimismalleja toisilta lapsilta sekä aikuisilta. Vuorovaikutustaidot harjaantuvat leikeissä sekä kaikissa perushoitoon ja hyvinvointiin liittyvissä tilanteissa.

Hyvään kasvatuskumppanuuteen kuuluu luottamukselliset suhteet lasten vanhempien kanssa. Päiväkodissamme lapsille ja perheille on nimetty omahoitajat. Omahoitajan kanssa tutustutaan päiväkotiin ja käydään hoito- ja kasvatustalkut.

Varhaiskasvatuksemme vuorohoidossa rakentuu erilaisten teemojen ja projektien ympärille, joiden aiheet ja sisällöt ovat joustavia ja kehittyvät lasten kiinnostuksen mukaan. Lapset pääsevät vuorovapaittensa jälkeen toimintaan mukaan saman tutun teeman jatkuessa.

Esiopetusta järjestetään vuorohoidossa myös iltapäivisin ja viikonloppuisin, jottei lasten päivähoitopäivä veny kohtuuttomasti esiopetuksen vuoksi. Esiopetusvuonna tehdään lapsikohtaiset esiopetussuunnitelmat (Leops), joita täydennetään ja arvioidaan kaksi kertaa lukuvuoden aikana. Esiopetussuunnitelmassa huomioidaan lapsen vuorovaikutustaidot, oppimisvalmiudet, työskentelytaidot ja tuleva kouluun siirtyminen. Tiedonsiirto kouluun esiopetuksen osalta tapahtuu lapsen esiopetussuunnitelman avulla, joko vanhempien toimittamana tai päiväkodin lähettämänä koulun rehtorille tai tulevalle ensimmäisen luokan opettajalle.

Varhaiskasvatustamme ohjaa Helsingin varhaiskasvatuksen suunnitelman perusteet (Stakes 2005), Esiopetuksen valtakunnalliset perusteet (2000), Helsingin esiopetuksen opetussuunnitelma (2005) sekä Valtioneuvoston periaatepäätöksenä (2002) vahvistamat varhaiskasvatuksen valtakunnalliset linjaukset. Yhdessä esi- ja perusopetuksen opetussuunnitelmien perusteiden kanssa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet muodostavat valtakunnallisesti lasten hyvinvointia, kasvua ja oppimista edistävän kokonaisuuden.

Vuosittain laadimme ryhmäkohtaiset toimintasuunnitelmat, esiopetuksen toimintasuunnitelman sekä yhteistoimintasuunnitelman yhteistyössä Eläintarhan ala-asteen koulun kanssa. Suunnitelmat on kaikkien luettavissa. Tämä varhaiskasvatussuunnitelma on laadittu pidemmälle aikavälille.

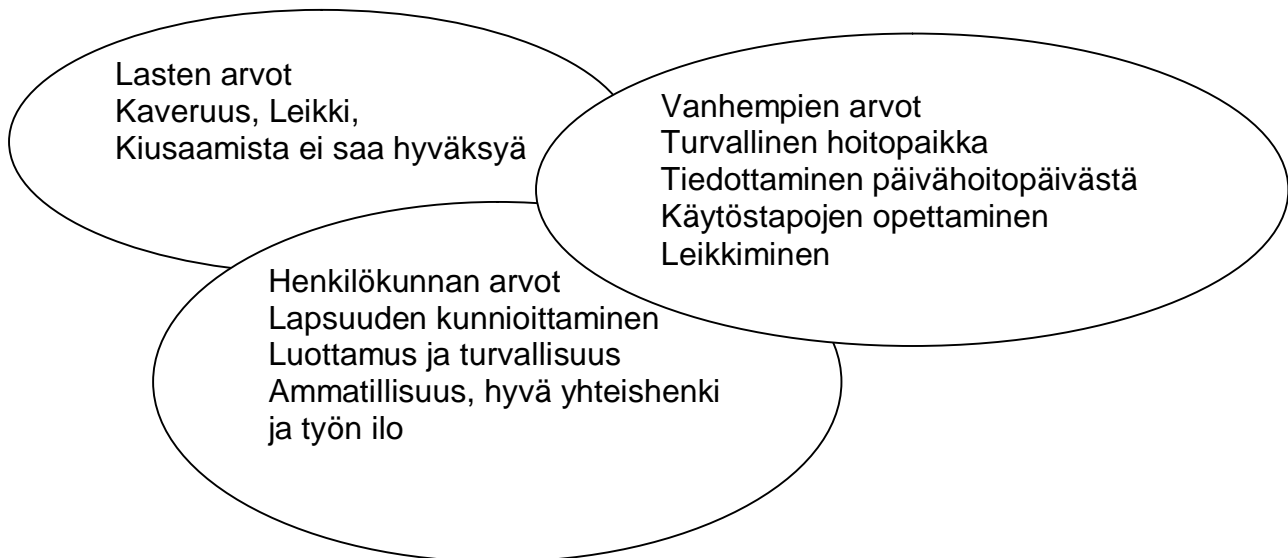
Kuva

2.1. PÄIVÄKOTI LEHDOKIN TOIMINTA-AJATUS, ARVOT JA ARVOPOHJA

Päiväkoti Lehdokin toiminta-ajatus

"Annamme leikille ja lapsuudelle aikaa ja tuemme lapsen yksilöllistä kehitystä kasvatuskumppaneina lasten vanhempien kanssa"

Arvot ja arvostuksemme päivähoidolle



Toimintaamme ohjaavat arvot ja arvostuksemme. Keskeisiksi arvoiksi lasten mielessä nousivat, leikki, kaveruus ja se ettei kiusata. Vanhemmat painottivat turvallista päivähoitoa, hyvää tiedonkulkua päivähoidosta koteihin, hyvien käytöstapojen opettamista lapsille ja leikkiä. Henkilökunta näkee tärkeänä lapsuuden huomioimisen, vanhempien luottamuksen saamisen, ammatillisuuden, yhteishengen ja työn ilon.

Arvot kokosimme vanhemmilta tekemällä heille kyselyn, lapsilta saimme tiedon haastattelun avulla ja henkilökunta sopi arvonsa ryhmätyönä. Arvoissa ja arvostuksissa tulevat hyvin esille myös eri näkökulmat. Arvojen yhteen sovittaminen tapahtuu yhteistyössä ja keskusteluissa.

Millaista kasvatuskumppanuutta toivotte meiltä?

- ❖ Tiedottaminen hyvistä ja huonoista asioista, päivämäärien ilmoittaminen mahdollisimman aikaisin juhlista ja tapahtumista, jotta voisi vaikuttaa työaikoihin.
5-v pojan äiti
- ❖ Vuorovaikutteista keskustelua lapsen kehityksestä yksilönä. Onko asioita/ taitoja joihin tulisi tai olisi hyvä panostaa enemmän esim. oman lapseni kohdalla on ollut hyvä kuulla kehittyneistä kädentaidoista, koska se kannustaa esim. harrastusta miettiessä. Jos lapsella erityisen huono päivä tai muuta poikkeuksellista olisi hyvä selvittää syyt ja kuulla asiasta, jotta voi omalta osaltaan miettiä mistä johtuvaa.
5-v tytön äiti
- ❖ Haluaisin palautetta niin hyvässä kuin ”pahassakin”.
3-v tytön äiti
- ❖ Ymmärtäväistä, vanhempien kanssa yhteistyötä tekevää, keskustelevaa, turvallista.
4-v pojan ja 5-v tytön äiti
- ❖ Keskustelevaa, läsnä olevaa. johdonmukaista, että kotona tiedettäisiin minkälaiset säännöt päiväkodissa on ja päiväkodissa tiedettäisiin mikä lapsen vanhempien mielestä on tärkeää.
2-v. tytön äiti
- ❖ Rakkautta ja rajoja.
4-v tytön vanhemmat

Millainen on lapsen kannalta hyvä päiväkotit?

- ❖ Turvallinen, luotettava, tutut hoitajat/ tarpeeksi hoitajia lapsimäärää kohden, viihtyisä, ehjät, turvalliset lelut sekä keinut yms., päiväkodissa erilaisia teemoja, retkiä yms. lapsi viihtyy, opetetaan ja opastetaan lapsia esim. omatoimisuuteen, toisien huomioon ottamiseen yms., vanhempien ja hoitajien kanssa avoin vuorovaikutus.
2-v tytön vanhemmat
- ❖ Päiväkotit johon mukava mennä, turvallinen olo ja tunne että hänestä välitetään.
5-v tytön äiti
- ❖ Päiväkotit missä perustarpeet on turvattu ja arki pyörii ”rutiinilla”; mutta myös virikkeitä järjestetään mahdollisuuksien mukaan. Johdonmukainen ja tasa-arvoinen/tasapuolinen kohtelu. Paikka jossa lapsi tuntee olonsa turvatuksi ja hyväksytyksi.
3-v tytön äiti
- ❖ Paikka jossa on turvallista, kotoisaa. Lämmin ja huomioon ottava ilmapiiri. Selkeät rajat ja rutiinit. Tilaa leikille, luovuudelle ja omalle persoonalle.
4-v pojan ja 5-v tytön äiti

- ❖ Sellainen jonka aikuisilla on hyvät välit keskenään, hyvä ilmapiiri, kodinomainen tunnelma. Riittävästi aikaa olla lasten kanssa.

2-v tytön äiti

- ❖ Tyttöjen sanoin: Kivoja kavereita ja hoitajia. Turvallinen.

3-v ja 5-v tyttöjen vanhemmat

- ❖ Kodinomainen, ei liian iso. Aiemmin ajattelin, että isossa (varsinkin vuorohoitopaikassa) lapset ja aikuiset vaihtelevat, mutta hyvinpä on silti mennyt. Tyttöni tuntee kaikki kaikista ryhmistä ja kaikki opettajat, ette ole kuitenkaan ryhmittäin "eristyksissä".

5-v tytön äiti

Lapsuuden kunnioittaminen ja leikki ohjaavat toimintaamme. Lapset luettelivat haastattelussaan kaikki parhaat leikit, joita he haluavat leikkiä. Lapset toivoivat saavansa leikkiä koko päiväkodin tiloissa. Lasten mielipiteistä saimme idean koko talon leikkipäivien järjestämiseen. Leikkipäivät ovat joka kuukauden ensimmäinen perjantai.

Turvallisuus ja hyvä ilmapiiri koetaan todella tärkeäksi. Avoimissa vastauksissa vanhemmilta tuli toivomus, että lasten väliset kiusaamiset käsitellään heti. Vanhemmat ovat olleet myös aktiivisia ja tulleet yhteisiin kiusaamisasioiden käsittelyyn lastensa kanssa. Lapset ovat huomanneet, että aikuiset välittävät ja puuttuvat asioihin. Päivähoitopäivästä tiedottaminen koteihin on vaativa tehtävä vuorotyötä tekevien perheiden ja työntekijöiden kesken. Viikon toimintakalenterit ja reissuvihot ovat käytännössä todettu hyviksi. Vuorohoidon henkilökunnan oma raportointi on olennainen osa tiedonkulkua.

Varhaiskasvatuksessa tavoitteitamme ovat lapsen hoitaminen, huolenpito, lapsen kehityksen tukeminen ja lapsen opettaminen. Hyvät käytöstavat ovat osa toimintakulttuuriamme. Suomalaisen kulttuuriperinteiden vaaliminen ja juhlien vietto kuuluvat vuotuisiin tapahtumiin. Ilon ja huumorin avulla teemme arjessa työtä. Iltaisin lasten ikävää tynnytetään ja aamulla herätään uuteen aamuun. Meidän päiväkodissa eletään yhdessä lasten kanssa.

Kuva

2.2. KASVATUSKUMPPANUUS

Kasvatuskumppanuus alkaa lapsen aloittaessa päivähoiton. Vanhempien ja henkilöstön päivittäiset kohtaamiset syventävät kumppanuutta. Vanhempien luottamuksen saavuttaminen on meille tärkeää. Tavoitteenamme ovat lapsen tarpeet huomioonottava ja luonteva kasvatuskumppanuus. Kasvatuskumppanuus on jatkuvaa ajatusten vaihtoa ja vuoropuhelua.

Meillä Lehdokissa jokaiselle lapselle nimetään omahoitaja, joka tutustuttaa lapsen ja vanhemmat päiväkotiin. Lehdokissa pyrimme siihen että omahoitaja ottaa perheen vastaan henkilökohtaisesti. Omahoitaja toimii yhdyshenkilönä perheen ja koko päiväkodin kasvattajien välillä. Jokainen ryhmän kasvattaja käy vanhempien kanssa päivittäisiä keskusteluja lapsen tulo- ja hakutilanteissa.

2.2.1. Omahoitaja ottaa perheen vastaan

Saatuana tiedon päivähoitopaikasta perhe ottaa yhteyttä päiväkotiin. Päiväkodin johtaja sopii ensimmäisestä tutustumiskerrasta.

Ensimmäisellä kerralla vanhemmille annetaan täytettäväksi perustietolomake lapsesta ja sovitaan tutustumisjakson, ”pehmeän laskun” kestosta, yleensä 1-2 viikon ajan lapsen ikä huomioiden. Tutustumisjakson aikana lapsi ja vanhemmat pääsevät vähitellen totuttelemaan päiväkodin arkeen. Tutustuminen tapahtuu yhdessä vanhemman kanssa; aluksi muutama tunti kerrallaan muutamana päivänä viikossa. Tällöin vanhemmilla on mahdollisuus kertoa päiväkodin kasvattajille lapsestaan ja saada itse tietoa päiväkodin toiminnasta mahdollisimman paljon.

Vanhemmat ovat oman lapsensa parhaita asiantuntijoita. Heidän antamansa tiedot lapsestaan ovat meille päiväkodin kasvattajille erityisen tärkeitä, jotta oppisimme tuntemaan lapsen.

Päivähoidon aloitus on suuri muutos lapsen elämässä. Jokainen lapsi saa aikuisen apua ja tukea yksilöllisen tarpeensa mukaan tottuakseen alkavaan päivähoitoon. Koska jokainen lapsi on ainutlaatuinen, haluamme tutustua häneen mahdollisimman hyvin. On tärkeää tietää mitä lapsi on elämänsä aikana kokenut, millainen perhe hänellä on ja millaisessa ympäristössä hän on kasvanut.

Vuorohoidon aloituksessa lapsen turvallisuuden tunteiden syntyymiseen annetaan aikaa. Meillä Lehdokissa on tärkeää, että lasta kuunnellaan, ikävöivää lasta lohdutetaan ja läheisyyden ilmapiiriä vahvistetaan. Alle 3-vuotiaiden lasten kohdalla vanhemmille voidaan ehdottaa kotikäyntiä ennen päivähoiton aloitusta. Tutustuminen omahoitajaan etukäteen auttaa lapsen sopeutumista päiväkotiin.

Kuva

2.2.2. Vuoropuhelu jatkuu koko päivähoidon ajan

Lapsen varhaiskasvatuksen kehitystä seurataan koko päivähoidon ajan. Noin kahden kuukauden kuluttua päivähoiton aloittamisesta omahoitaja sopii keskusteluajan perheen kanssa. Keskustelussa käydään läpi lapsen kasvua ja kehitystä 1-2 kertaa vuodessa. Vanhempien näkemykset, lapsen tarpeet ja ammatillinen kasvattajien näkemys nivotaan yhteisiksi tavoitteiksi. Keskustelut kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Suunnitelma on seurantaväline lapsen kasvusta ja kehityksestä sekä vanhemmille että päiväkodin kasvattajille.

Esiopetusvuonna lapselle laaditaan lapsikohtainen esiopetussuunnitelma (LEOPS) yhdessä lapsen ja vanhempien kanssa. Suunnitelmaa arvioidaan ja täydennetään tarpeen mukaan.

2.3. VARHAISKASVATUSYMPÄRISTÖ

Hyvä kasvuympäristö antaa lapselle edellytykset tasapainoiseen kehittymiseen ja oppimiseen. Päiväkotimme varhaiskasvatusympäristö on suunniteltu alle kouluikäisille lapsille. Lehdokissa on mahdollisuus liikkua, leikkiä, tutkia, saada lapsuuden elämyksiä ja kokemuksia.

2.3.1. Fyysinen ympäristö

Piha-alueemme on laaja ja monipuolinen. Kesäisin käytössämme on uima-allas, jonka ympärillä voi ajella polkuautoilla ja – pyörillä, isolla hiekkakentällä voi pelata erilaisia pallopelejä ja kiipeillä suuressa kiipeilytelineessä. Talveksi hiekkakenttämme jäädytetään omaksi luistinradaksemme. Pienimmille lapsille on aidattu alue hiekkaleikkeihin ja heidän taitojensa mukaiseen toimintaan.

Sisätilamme ovat valoisat ja kauniit. Remontin yhteydessä 30 vuoden ajan toiminut päiväkotimme uusittiin kokonaan. Keittiö ja vaatehuolto välineistö ovat ensiluokkaisia. Lapsiryhmillä on omat erilliset tilansa, joita käyttävät yhdistävät. Lehdokin sisustuksessa on panostettu niin lasten kuin aikuistenkin ergonomiaan. Lasten vesileikkejä ja iltapesuja innoittamassa on poreallas.

Sisätilojen käyttötarkoitusta, leluja, pelejä sekä välineistöä muutamme lasten kehitysvaiheiden ja tarpeiden mukaan. Lapsilla on mahdollisuus päivittäin valita leikkejä ja tiloja, myös toisten ryhmien tiloihin voi mennä leikkimään. Lapsia jaetaan ryhmiin päivän aikana ja esiopetusikäisillä on omaa pienryhmätoimintaa joka päivä.

Päiväkotimme sijaitsee Pasilassa keskeisellä paikalla. Pääkirjasto, puistot ja viheralueet ovat lyhyen kävelymatkan päässä.

Lehdokissa lasten kanssa retkeillään paljon. Lähimaastoon suuntautuvia retkiä tehdään usein. Retket Helsingin eri nähtävyyksiin, tapahtumiin, teattereihin ja museoihin vaativat erittäin hyvän etukäteissuunnittelun ja niitä tehdäänkin harvemmin.

2.3.2. Psyykkinen ja sosiaalinen ympäristö

Ammattitaitoiset, koulutetut kasvattajat luovat turvallisen ja lapsilähtöisen ilmapiirin, jossa lasten on hyvä toimia ja vanhemmat voivat luottavaisina jättää lapsensa hoitoon. Vuorohoitoa tarjoavana päiväkotina meillä on päivähoidon lisäksi iso vastuu lasten hoidosta ja kasvatuksesta myös iltaisin, öisin ja viikonloppuisin.

Henkilökunnan riittävä määrä takaa laadun toiminnassamme. Iltaisin ja öisin lapsille on tärkeää tutun aikuisen läsnäolo ja läheisyys. Loma-aikoina on aina tuttuja aikuisia työssä. Vuorohoidossa henkilökunnan työvuorojen etukäteissuunnittelu ja yhteistyö vanhempien kanssa on olennaisen tärkeää. Vuorohoidossa olevan lapsen on tärkeää tietää milloin häntä tullaan hakemaan kotiin. Pyydämme vanhemmilta lasten hoitoajat etukäteen. Näin ennakoimme palvelun sujuvuuden ja onnistumisen, joka on tärkeä osa turvallisuus-suunnitelmaamme. Muutokset hoitoajoissa pyydämme kirjallisena virheiden välttämiseksi.

Lapsen tulee kokea avoimuutta, hyväksyntää ja lämpöä. Lasta kannustetaan, toiminta-aikataulut suunnitellaan joustaviksi ja lapselle annetaan mahdollisuuksia myös pitkäjänteiseen työskentelyyn.

Me aikuiset kuuntelemme lasta, jaamme kokemukset hänen kanssaan ja hyväksymme lapsen omana itsenään. Annamme tilaa tunteille. Kaikki tunteet ovat sallittuja ja me hyväksymme tunteiden purkaukset ja tuemme lasta silloin kun tunteiden käsittely on vaikeaa. Opetamme lasta nimeämään ja hallitsemaan tunteita.

Asetamme turvalliset rajat toiminnalle. Selkeät yhteiset pelisäännöt lapsien kesken ovat tärkeitä. Lapset ja aikuiset sopivat yhdessä säännöt miten kavereita kohdellaan. Lapsia tuetaan kaverisuhteiden luomisessa ja ylläpitämisessä. Kiusaamiset käsitellään heti.

Kaikissa arjen vuorovaikutustilanteissa olemme oikeudenmukaisia ja tasapuolisia lapsia kohtaan. Vanhempien kanssa keskustellaan lapsen päivähoitopäivästä ja sovimme yhteisistä kasvatuskäytännöistä.

Kuva

3. LAPSELLE OMINAINEN TAPA TOIMIA

3.1. Leikkiminen

Leikki on tärkeä lapsen koko persoonallisuuden kehittymisen kannalta. Leikin avulla lapsi käsittelee ja jäsentää uutta tietoa suhteessa näkemäänsä, kuulemaansa ja kokemaansa. Leikissä lapset kykenevät siirtymään roolista ja tilanteesta toiseen omien mielikuvien, haaveiden ja kokemusten kautta. Leikki luo tasapainon todellisuuden ja lapsen sisäisen maailman välille. Lapsi oppii leikeissä erottamaan leikin ja todellisuuden.

Leikki on olennainen osa Lehdokin toimintaa. Hyvä leikki tuottaa lapselle mielihyvää, se tempaa mukaansa ja lisää mielikuvitusta - lapsi nauttii. Hyvässä leikissä on juoni ja idea.

Leikeissä lapsi harjoittelee tunteiden säätelyä ja itsehillintää. Rajut ja vauhdikkaat leikit ovat sallittuja ja lapsen kehitykselle tärkeitä. Leikki auttaa lasta käsittelemään tunteitaan ja ajatuksiaan; heidän on näin helpompi käydä läpi vaikeita ja pelottaviakin asioita.

Leikin avulla lapsi oppii sosiaalisia taitoja, ristiriitojen ratkaisemista, sääntöjä ja normeja. Yhdessä leikkiminen vahvistaa ystävyys-suhteita ja ryhmään kuuluvuuden tunnetta.

Leikin maailma antaa eväitä ajatteluun ja kielelliseen kehitykseen. Kieli ja leikki ovat kytköksissä mielikuvitukseen, joka mahdollistaa abstraktin ajattelun. Leikeissä puhuttu kieli ja yhteinen pohdinta kehittävät lasten vuorovaikutus- ja ongelmanratkaisutaitoja. Lasten keskinäinen sekä lasten ja aikuisten välinen rikas vuorovaikutus luovat edellytyksiä oppimiselle.

Leikissä lapsen kulttuuri-identiteetti kehittyy; lapsi saa tietoa kuka hän on ja millaisessa ympäristössä hän kasvaa.

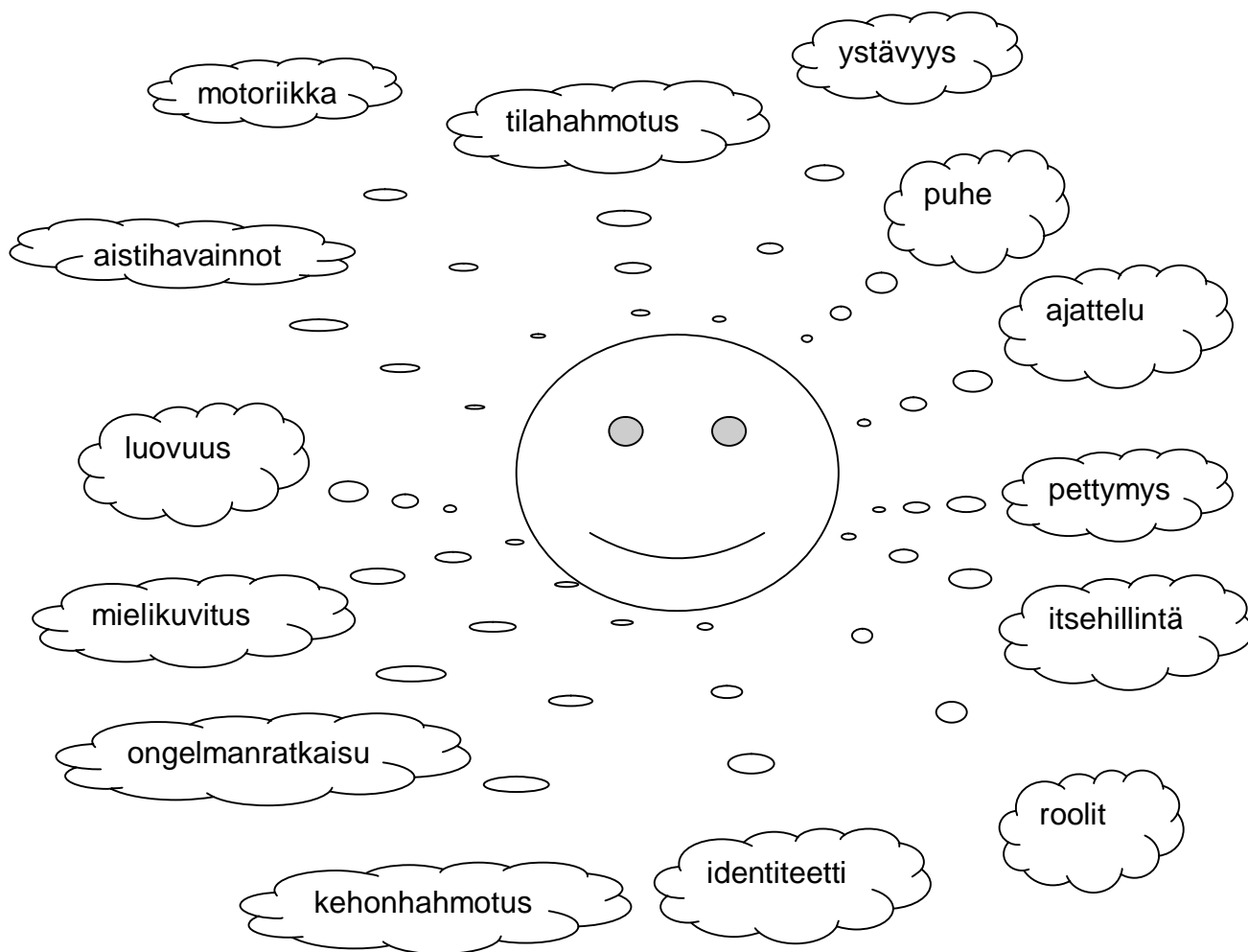
Leikin havainnointi antaa aikuiselle tärkeää tietoa lapsen kiinnostuksen kohteista, kehitystasosta ja sosiaalisista taidoista.

Leikki sujuu kun annetaan lasten leikkiä heille mieluisia leikkejä. Lehdokissa aikuisen tehtävänä on järjestää leikille aikaa, leikkipaikkoja ja välineistöä. Leikkirauhalla tuetaan leikin pitkäkestoisuutta. Joskus onnistunut leikki vaatii ohjausta, jolloin aikuisen tehtävä on luoda rakenteita ja olla myös osallinen leikin toteutuksessa.

Joka kuukauden ensimmäisenä perjantaina vietämme koko päiväkodin yhteistä leikkipäivää. Varsinkin tuolloin leikeille on varattu kaikki päiväkodin tilat koko aamupäivän ajaksi. Eri ryhmissä leikkiessään Lehdokin lapset tutustuvat paremmin toisiinsa, päiväkodin muihin aikuisiin, välineisiin ja tiloihin.

Päiväkodin sisä- ja ulkotilojen järjestelyssä otetaan huomioon lasten ikä ja kehitys sekä erilaisten leikkien vaatimat aika-, tila- ja välineratkaisut. Osa ryhmien leikkipaikoista on pysyviä kuten koti-, auto- ja juna- sekä rakenteluleikki. Lapset saavat tuoda myös omia leluja päiväkotiin, ne tuovat vaihtelua leikkeihin.

Lapsen leikkiessä kehittyvät seuraavat asiat:



3.2. Liikkuminen

Lapsi tutustuu itseensä, toisiin ihmisiin ja ympäristöönsä liikkumalla. Lapsen tietoisuus omasta kehostaan ja sen hallinnasta luo pohjaa terveelle itsetunnolle. Lapsilla tulee olla mahdollisuus päivittäiseen liikkumiseen. Meillä Lehdokissa näkyvässä osassa on ulkona tapahtuva liikunta, koska loistava pihamme mahdollistaa monipuoliset omatoimiset ja ohjatut liikuntamuodot. Kesällä lapset voivat pelata pallopelejä, sählyä, kiipeillä, pyöräillä ja uida päivittäin. Talvella luisteleminen, mäenlasku ja lumileikit kuuluvat arkeemme.

Luistelukuva

3.3. Taiteellinen kokeminen ja ilmaiseminen

Taidekasvatus tarjoaa lapselle positiivisia ja kokonaisvaltaisia elämyksiä. Lapsi nauttii saadessaan luoda, tuottaa, kokeilla ja kokea taiteellista toimintaa eri aistein. Lehdokissa lapsen omalle mielikuvitukselle ja luovuudelle annetaan tilaa, aikaa ja rauhaa. Lapset ja aikuiset maalavat, askartelevat, leipovat, musisoivat, rakentelevat, satuilevat sekä näyttelevät.

3.4. Tutkiminen

Lapsi oppii ihmettelemällä, tutkimalla ja tekemällä. Lapsen oma kokemusmaailma ja vuorovaikutus muiden lasten ja aikuisten kanssa innoittaa ja vahvistaa oppimisen iloa. Päiväkodissamme aikuisen tärkeänä tehtävänä on luoda tutkimiselle ja kokeilemiselle myönteinen ilmapiiri sekä antaa aikaa vastausten etsimiselle. Yrityksen, erehdyksen ja oivalluksen kautta lapsen oma ajattelu, mielikuvitus ja ongelmanratkaisukyky kehittyvät. Olemme huomanneet että lapset havainnoivat ja tutkivat mielellään omaa itseään, toisiaan, ympäristöään sisällä ja ulkona, vuodenaikoja sekä sääilmiöitä. Erityisesti lapsia kiinnostavat veden eri olomuodot, hiekka, pihamme vaihteleva maasto sekä retket lähipuistoihin ja -metsiin.

Kuva

Kuva

4. KELLON YMPÄRI PÄIVÄHOIDOSSA

4.1. Vuorokauden kulku

Lapsuuden kunnioittaminen ja leikki ohjaavat toimintaamme.

Kuva

Kuva

Kasvatustyössä annamme lapsille rakkautta, lämpöä ja asetamme rajat. Päivittäisessä toiminnassamme pidämme tärkeänä säännönmukaisuutta ja pysyvyyttä. Toimintaamme rytmittää päivittäin ruokailut, puhtaus ja wc-käynnit, lepo ja ulkoilut. Lapsille on kaikkein tärkeintä leikkiminen. Kaveruus ja ystävyys vahvistuvat leikeissä ja ulkoiluissa. Isossa ryhmässä toimiminen vaatii sääntöjen ja ohjeiden noudattamista ja muiden huomioimista.

Nukkumiskuva

	PÄIVÄRYHMÄ	ILTARYHMÄ	YÖRYHMÄ
6:15	Päiväkoti aukeaa: Aamun ensimmäiset lapset saapuvat ja yötä päiväkodissa olleet lapset heräilevät		
6:15- 8:00	Lapsen yksilöllinen huomioiminen Hiljaista toimintaa ja leikkejä		
8:00- 8:30	Aamupala		
8:30- 11:30	Pienryhmien kokoontumiset ja muuta ohjattua toimintaa sekä ulkoilua pienryhmissä.	Ohjattua toimintaa ja ulkoilua. Kokoontuminen ennen lounasta	Ohjattua toimintaa ja ulkoilua. Kokoontuminen ennen lounasta
	11.30 Lounas	11.30 Lounas	11.00 Lounas
12:00-	Satuhetki ja rauhoittuminen Päivälepo tai – unet		
13:00- 14:00	Rauhallista toimintaa: leikkiä, pelailua, askartelua tai piirtämistä		
14:00- 14:45	Välipala		
14:30- 17:00	Leikkiä, ulkoilua. Päiväryhmä suljetaan.	Ohjattua toimintaa ja leikkiä. Ulkoilua.	Ohjattua toimintaa ja leikkiä. Ulkoilua.
17:20-		Päivällinen	
18:00-		Leikkiä, piirtelyä, pelaamista, satujen kuuntelua	
19:30-		Iltapala	
20:00-		Rauhallisia leikkejä ja yhdessäoloa kotiinlähtöön saakka Yöhoitoon jäävien lasten iltapesut, iltakylpy Pienet lapset nukkumaan	
21:00		Iltaryhmä suljetaan	Iltasatu Isot lapset peitellään nukkumaan
21:00- 06:15			Lapset nukkuvat

4.2. Ruokailu

Päiväkodissämme on oma keittiö, jossa kaksi keittäjäämme valmistavat ateriamme. Ruoka valmistetaan Helsingin kaupungin ruokapalvelun laatiman kuuden viikon kiertävän ruokalistan mukaan. Listat ovat näkyvillä ilmoitustauluilla sekä internetissä sosiaaliviraston sivuilla. Ruokalistan kohdissa ”ateria talon tapaan” lapset saavat toivoa lempiruokiaan.

Erityisruokavaliot, kuten kasvisruokailijat ja ruoka-aineallergiat, otetaan huomioon ruokia valmistettaessa. Allergioista vanhemmat toimittavat lääkärintodistuksen keittiöön. Keittäjät valmistavat ennakkoon myös viikonloppuateriat. Hoitohenkilöstö kuumentaa ja tarjoaa viikonlopun ateriat vuorohoidon tiloissa sijaitsevassa ”pikku keittiössä”.

Lehdokissa pidämme tärkeänä hyviä käytöstapoja. Opettelemme yhdessä lasten kanssa hyviä pöytätapoja, esim. ”Kiitos!” ja ”Ole hyvä!” sekä ruokailuvälineiden käyttöä. Opastamme lapsia syömään monipuolisesti ja totuttelemaan uusiin makuihin.

Meillä hyvä ruoka, kaunis kattaus sekä perinteiset juhlapäivät kuuluvat kiinteästi yhteen. Tuolloin keittiömme tarjoaa meille perinteistä suomalaista juhlaruokaa. Lasten syntymäpäivätarjoiluista vanhemmat huolehtivat itse kaupungin ruokahuollon ohjeistuksen mukaisesti. Ohjeet löytyvät päiväkodin ryhmien ilmoitustauluilta.

4.3. Lepo

Lehdokissa lasten touhukkaan päivän katkaisee lepoaika, jolloin kaikille lapsille tarjotaan mahdollisuus lepoon ja rauhoittumiseen. Jokaisella lapsella on lepoaika oma lepopaikkansa, joko sänky tai patja. Lapsilla on mahdollisuus tuoda päiväkotiin mukanaan oma unilelu. Lepoaikalla kuunnellaan rauhallista musiikkia, unilauluja tai satuja. Aikuiset istuvat lasten vieressä ja silittävät heitä lasten niin halutessa. Päivälepo kestää puolesta tunnista reiluun kahteen tuntiin, lapsen yksilöllisen rytmin mukaan. Tarvittaessa pienille lapsille järjestetään mahdollisuus myös aamupäiväuniin.

Yöunille lapset käyvät oman rytminsä mukaan. Pienet lapset menevät heti iltapalan syötyään omiin vuoteisiinsa ja isommat kuuntelevat aikuisen lukeman iltasadun ja siirtyvät sen jälkeen nukkumaan.

Aikuinen nukuttaa jokaisen lapsen yöunille silittäen ja kuunnellen lasta. Tarvittaessa aikuinen käy yöllä peittelemässä, silittämässä ja lohduttamassa lasta – aikuinen valvoo lapsen rauhallista unta.

4.4. Ulkoilu

Päivittäinen ulkoilu on tärkeää lapsen kehitykselle. Pihalla on tilaa liikkua ja leikkiä harjoitella kiipeilyä ja virkistyä raikkaassa ulkoilmassa.

Lehdokissa lapset ulkoilevat joka päivä. Tämän vuoksi lapsella pitää olla päiväkodissa säänmukainen varustus sekä riittävästi vara- ja vaihtovaatteita. Ulkoilua valvoo 1-3 aikuista jokaisesta lapsiryhmästä; riippuen ulkoilevien lasten määrästä. Päiväryhmän lapset käyttävät puistoa ulkoilualueenaan, vuorohoidossa taas varsinkin pienet lapset ulkoilevat aidatulla pikkupihalla. Oman pihan lisäksi käytämme hyväksemme lähiympäristössä olevia puistoja, metsää, yms.

4.5. Terveys

Terveyskasvatuksen tarkoituksena on tukea lapsen fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista kasvua ja kehitystä monipuolisesti. Aikuisen tehtävänä on mm. auttaa ja ohjata lapsia WC käynneissä, käsien ja kasvojen pesussa sekä nenän niistämässä. Lehdokissa aikuinen kannustaa lapsia omatoimisuuteen ja huolellisuuteen itsestään huolehtimisessa.

Lapsen sairastuessa päivähoitopäivän aikana otamme välittömästi yhteyttä vanhempiin ja pyydämme heitä hakemaan lapsen kotiin mahdollisimman pian. Lapsi voi palata takaisin päiväkotiin kun hän jaksaa osallistua päiväkodin toimintaan normaalisti.

Päiväkodin siivouksesta ja vaatehuollosta huolehtii kaksi päiväkotiapulaistamme. Lapset osallistuvat siisteyden ylläpitämiseen siivoamalla leikkiensä jäljet, huolehtimalla vaatteensa ja kenkensä paikoilleen sekä tekemällä pieniä siivoustehtäviä. Toisten lasten malli ja aikuisen esimerkki ovat parhaita innostajia.

Kuva

5. VARHAISKASVATUKSEN JÄSENTYMINEN OPETUKSEKSI

Varhaiskasvatuksessa luodaan myönteinen asenne oppimiselle. Turvalliset ihmissuhteet luovat perustan oppimiselle. Päiväkodissa toiminta suunnitellaan ja toteutetaan huomioiden lapsen kehitystaso, kiinnostuksen kohteet ja vertaisryhmä.

Lapset ovat aktiivisia oppimaan. He oppivat koko ajan erilaisissa ympäristöissä ja tilanteissa. Toimiessaan vuorovaikutuksessa ympäristön sekä lasten ja aikuisten kanssa lapset käsittelevät ja jäsentävät tietoa olemassa olevien käsiterakenteidensa avulla. Uuden oppiminen perustuu lapsella aina aiemmin opittuun.

Oppiminen on kokonaisvaltainen tapahtuma. Varhaiskasvatuksessa keskeisintä on lapsen valmiuksien lisääminen monimuotoisen elämän ymmärtämiseen, ei oppiaineiden sisältöjen opiskelu. Sisällölliset orientaatiot auttavat kasvattajaa suunnittelemaan toimintaa. Näin lapselle luodaan kokonaisvaltainen kuva maailmasta jossa hän elää.

Lapsen varhaiskasvatuksen keskeiset sisällöt rakentuvat seuraavien orientaatioiden varaan:

- ❖ matemaattinen orientaatio
- ❖ luonnontieteellinen orientaatio
- ❖ historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio
- ❖ esteettinen orientaatio
- ❖ eettinen orientaatio
- ❖ uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio

Orientaatiot on muotoiltu oppiaineita laaja-alaisemmiksi. Jokaisessa orientaatioissa lapsi oppii käyttämään kriittistä ajattelua, luovuutta, mielikuvitusta, aisteja, erilaisia toimintamalleja ja käsittelemään tunteita.

Eri orientaatioiden aiheet, ilmiöt ja sisällöt liitetään lasten lähiympäristöön, arkeen ja konkreettisiin kokemuksiin niin, että lapset voivat tehdä asioista havaintoja ja muodostaa omia käsityksiään. Yksittäisten, konkreettisten sisältöjen valinnassa lasten omilla kiinnostuksen kohteilla, tarpeilla ja paikallisilla olosuhteilla on ratkaiseva merkitys.

Myöskään esiopetuksessa ei ole varsinaisia oppiaineita. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteissa oppiaineiden sijaan käsitellään esiopetuksen keskeisiä sisältöalueita. Ne ovat osa varhaiskasvatuksen sisällöllisiä orientaatioita. Näin muodostuu jatkumo varhaiskasvatuksen sisällöllisistä orientaatioista esiopetuksen keskeisiin sisältöalueisiin.

Vuorohoidossa esiopetus suunnitellaan ja toteutetaan projektityöskentelynä. Teemoja on vähemmän ja ne ovat pitkäkestoisempia, jotta vuorohoidossa olevat esikoululaiset pääsevät osallisiksi esiopetuksen aiheista vapaapäivistä huolimatta.

5.1. Kieli ja vuorovaikutus

Lapsi tarvitsee kieltä toiminnassaan. Kieli kehittyy leikkimisen, liikkumisen, tutkimisen ja taiteellisen kokemisen ja ilmaisemisen myötä. Kielen tehtävä ajattelutoimintojen tukena korostuu lapsen kasvaessa, jolloin se liittyy ongelmanratkaisun, loogisen ajattelun ja kuvittelun alueille.

Lapsi ilmaisee aluksi aikomuksiaan kokonaisvaltaisesti elein, ilmein ja liikkeiden avulla. Lapsen herkkyyttä ja kykyä ymmärtää sanatonta ja symbolista viestintää tuetaan ja vahvistetaan. Pieni lapsi tarvitsee lähelleen kasvattajan, joka tuntee lapsen yksilöllisen tavan kommunikoida. Kasvattaja reagoi ja eläytyy lapsen kontaktinotto aloitteisiin ja näin rohkaisee lasta vuorovaikutukseen. Samalla aikuinen vahvistaa lapsen myönteistä minäkuvaa ja itsensä hyväksymistä. Vähitellen lapsi oppii kysymään ja vastaamaan ja luokittelemaan asioita käsittein ja ymmärtämään niiden välisiä suhteita.

Kielen oppiminen on aina luova ja persoonallinen prosessi, jossa jäljittelyllä on olennainen merkitys. Leikillä ja saduilla on varhaislapsuudessa erityinen merkitys lapsen kielen kehitykselle ja maailmankuvan muodostumiselle. Aikuis- ja vertaissuhteissa lapset oppivat kulttuurisia ja sosiaalisia tapoja ja kommunikaatiomalleja.

Päivittäiset toimintarutiinit opettavat pienille lapsille eri tilanteisiin liittyvää kieltä. Kielen avulla lapset muotoilevat leikkinsä tarkoitusta, kuvailevat sen etenemistä ja säätelevät suhteitaan.

Kasvattaja ohjaa lapsen havaintoja, opettaa toimintatapoja sekä kuvailee ja selittää tapahtumia. Ensiarvoisen tärkeää on, että kaikissa hoito-, kasvatusta- ja opetustilanteissa käytetään mahdollisimman tarkkaa ja hyvää kieltä ja selvennetään uusia käsitteitä lapsille.

Lapsi tarvitsee kielen kehitystä tukevan virikkeellisen ja toiminnallisen kasvuympäristön. Lapsella herää kiinnostus sekä puhuttua että kirjoitettua kieltä kohtaan. Lehdokissa käytetään kuvia tukemaan kieltä, esim. viikko- ja päiväohjelman seuraamisessa, yksittäisen toiminnan jäsentämisessä.

Lapsella on luontainen taipumus sanoilla leikkelyyn. Riimitelyt ja hassut merkityksettömät sanat harjaannuttavat kielellisen tietoisuuden aluetta. Lapsen itsensä keksimät tarinat kasvattavat luottamusta omiin kykyihin ja itsensä ilmaisemiseen. Kirjallisuuden eri lajit; sadut, lorut, runot, riimit, arvoitukset, kuuluvat lasten maailmaan.

Esiopetuksessa lapsen kielellisiä valmiuksia syvennetään ja täydennetään laajemmin sanojen tavuttamisella, kirjain – äänne – vastaavuuden harjoittamisella, kirjainten muotoharjoituksilla sekä kielioppiin tutustumisella. Kielen hallintaan liittyvät valmiudet ovat perustana lukemaan ja kirjoittamaan oppimisvalmiuksille.

5.2. Matematiikka

Varhaiskasvatuksessa on tärkeää herättää lapsen kiinnostus ja innostus matematiikkaa kohtaan ja totuttaa lasta hahmottamaan ja tulkitsemaan maailmaa matematiikan keinoin. Matemaattinen orientaatio perustuu vertaamiseen, päättelemiseen ja laskemiseen arkielämän tilanteissa. Esimerkiksi lähiympäristössä lapsi tarkkailee, vertailee ja laskee lelujen, autojen, kasvien puiden ja ikkunoiden lukumääriä.

Esiopetusikäinen tekee omatoimisemmin samaa havainnointia ja laskemista mutta isommilla luvuilla.

Oppimistilanteissa painottuu konkreettinen, havaintomateriaalien käyttöön tukeutuva elämyksellinen ja leikinomainen toiminta lapsille tutujen ja heitä kiinnostavien materiaalien, esineiden ja välineiden avulla.

Omaehtoinen oppiminen perustuu välineiden jatkuvaan esilläoloon; matematiikan taitojen harjoitteluun soveltuvaa välineistöä on koko ajan lapsen ympärillä niin kotona kuin päiväkodissa.

5.2.1. Numeerinen ajattelu

Lapsilla on jo matemaattisia taitoja, mutta ne voivat olla hyvin eritasoisia ja toisaalta jäsentymättömiä. Olennaista lapsen matemaattisen ajattelun kehittämisessä on vahvistaa määrän pysyvyyden ja yksi yhteen - vastaavuuden käsityksiä sekä määrien vertailuun liittyviä käsitteitä enemmän, vähemmän ja yhtä monta. Ne luovat perustan koko lukukäsitteen ymmärtämiselle.

Opetuksessa vahvistetaan lukumäärän, lukusanan ja numeromerkinnän välistä yhteyttä toiminnallisella ja konkreettisella tavalla. Lukualueelta 0-10 lukujonon luetteleminen, järjestäminen ja lukujen vertaileminen ovat keskeisiä tavoitteita.

Esiopetusvuonna em. aiheita syvennetään, lisäksi lapsi tutustuu myös yhteen - ja vähennyslaskun käsitteeseen ja sen merkitsemiseen, pylväsdiagrammien tekemiseen, mittaamisen periaatteeseen, ajan ja rahan käsitteisiin.

5.2.2. Ongelmanratkaisu

Ongelmanratkaisu on matematiikassa keskeistä. Ongelmanratkaisutilanteessa ei riitä pelkkä muistinvarainen tieto, vaan lapsi kytkee toisiinsa aiemmin opittuja tietoja ja taitoja. Yhteistyö- ja kommunikointitaidot kehittyvät, kun lapsia rohkaistaan keskustelemaan ja perustelemaan omia mielipiteitään ja ratkaisujaan toistensa kanssa. Oppimistilanteissa edellytetään myönteistä ja kiireetöntä ilmapiiriä.

5.2.3. Geometria – kolmiulotteinen ympäristömme

Tutkimalla, havainnoimalla ja luokittelemalla erilaisia ympäristönsä esineitä lapsi saa tietoa ja kokemuksia kolmiulotteisesta todellisuudesta, mikä auttaa häntä paremmin orientoitumaan ympäristöönsä.

Elämme päivittäin geometrisen maailman keskellä. Jalkapallosta löydämme viisikulmioita, näkkileipäpaketti on suorakulmainen, ja liikennemerkki saattaa olla ympyrän, kolmion tai neliön muotoinen. Suunnat vasen ja oikea, ylhäällä, alhaalla, edessä, takana ja vieressä tukevat lapsen ympäristöön orientoitumista.

Esiopetuksessa opitut geometriset muodot tukevat piirtämis- ja kirjoittamisvalmiuksien kehittymistä. Esiopetusikäiset harjoittelevat tangram muodoilla ja palikoilla rakentamalla kolmiulotteista hahmottamista.

Kaikenlainen rakentelu, palapelien kokoaminen, muovaileminen, visuaalista muistia vaativien pelien pelaaminen kehittävät geometrista käsitteenmuodostusta.

5.2.4. Työtavat – toiminnallinen opetus

Lapsen aktiivinen rooli tiedon hankkijana ja käsittelijänä korostuu toiminnallisessa opetuksessa. Lapsen kykyä muodostaa ja ymmärtää matemaattisia käsitteitä tuetaan monipuolisesti kulloinkin kehitysvaihe huomioon ottaen.

Leikinomainen havaintomallien ja toimintamateriaalien käyttö on keskeistä. Pari- ja pienryhmätyöskentely ovat eri-ikäisille sopivia toimintamuotoja. Erilaiset pelit ja leikit elävöittävät opetusta.

Lasten matemaattiset taidot, motivaatio ja oppimisnopeus saattavat vaihdella paljonkin. Toiminnan suunnittelussa Lehdokissa otamme huomioon:

- ❖ asiat opetetaan riittävän pienissä jaksoissa
- ❖ luodaan oppimiselle myönteinen ilmapiiri, leikinomaisuutta ja huumoria unohtamatta
- ❖ käytetään monipuolisia ja vaihtelevia opetusmenetelmiä ja työtapoja, runsaasti erilaisia toimintamateriaaleja ja konkreettisia havaintomalleja

- ❖ kannustaminen ja positiivinen palaute
- ❖ oppimisen kehittäminen sekä monipuoliset arviointikeinot auttavat ohjaamaan eri kehitysvaiheessa olevia lapsia

Esiopetuksessa huomioidaan lisäksi, että esikoululainen harjoittelee vastuunottoa omista ja yhteisistä välineistä, ryhmätyötaitoja, ryhmässä ja yksin työskentelyä, ohjeiden kuuntelua ja toimimista niiden mukaan. Sääntöleikit ovat mieluisia ja tärkeitä esikoululaisille.

5.3. Luonnontieteellinen orientaatio

Lapsissa herätetään myönteinen, vastuuntuntoinen ja suojeleva suhtautumistapa sekä elollista että elotonta luontoa kohtaan. Lapselle annetaan jäsentynyt kuva ihmisen, yhteiskunnan ja luonnon välisistä vuorovaikutus- ja riippuvuussuhteista. Lapsi oppii itsetuntemusta sekä omaan terveyteen ja kasvamiseen liittyviä asioita; miksi syömme, miten pukeudutaan ulos lähtiessä, miksi peseydytään / nukutaan / ...

Luonto tarjoaa runsaasti mahdollisuuksia esteettisen tajun, tunne-elämän ja myötäelämisen kyvyn herättämiseen ja kehittämiseen. Luonto on rauhoittumisen ja ilon lähde, joka tarjoaa paljon mahdollisuuksia mielikuvitukselle ja leikille. Lapsi oppii kärsivällisyyttä ja pitkäjänteisyyttä esim. odottaessaan kylvämiensä siemenien itämistä ja kasvamista.

Luonnossa toimiminen herättää lapsissa kiinnostusta omaa kotiseutuaan kohtaan. Lasta ohjataan kiinnittämään huomiota lähiympäristöönsä ja kotiseutunsa nähtävyyksiin ja luontoon: puistoihin, metsiin, niittyihin, kasveihin ja eläimiin.

Luonnossa tapahtuva liikkuminen ja toiminta edistävät lapsen fyysistä kuntoa ja kehitystä sekä motorisia taitoja. Retkillä lähipuistoihin ja metsiin, sekä erilaisissa suunnistus- ja liikuntaleikeissä päiväkodin omalla pihamaalla lasta ohjataan luonnonilmiöiden havainnointiin: sään, vuorokauden ja vuodenaikojen vaihtelujen tarkkailuun.

Päiväkoti Lehdokin oma piha-alue uima-altaineen, urheilu- ja jääkenttineen sekä lähipuistot ja Sofianlehdon metsä tarjoavat eri vuodenaikoina monia mahdollisuuksia luonnossa liikkumiseen ja luonnon havainnointiin.

Ekologisen kestävyden ajatus tehdään lapsille tutuksi. Jätteitä kerätään ja lajitellaan ja kierrätysmateriaalia käytetään askarteluissa.

Esiopetuksessa luonto ja ympäristöteemoihin perehdytään tarkemmin, havainnoidaan kasveja, eläimiä, vuodenaikojen vaihtelua sekä opetellaan hankkimaan tietoa. Esimerkiksi kirjallisuuden, pelien ja kuvasuunnistuksen avulla lapset oppivat tunnistamaan mm. hyönteisiä, lintuja tai puita. Liikennekasvatusta opitaan jokakeväsellä liikennekaupunki retkellä ja kaikilla muilla retkillä.

5.4. Historiallis-yhteiskunnallinen orientaatio

Päiväkodissa teemme kuluvia ja menneitä tapahtumia näkyviksi eri tavoin: välineinä ovat esimerkiksi kirjat, tarinointi lasten, vanhempien tai isovanhempien lapsuudesta. Kasvun kansioon tallennetaan muistiin lapsen päiväkotihistoriaa kuvin ja tekstein.

Monet päiväkodissa käytettävät lorut, laulut ja leikit tulevat kymmenien vuosien takaa ja sisältävät tietoa ja kuvia menneisyydestä. Kalenterimme sisältää monia historiallisia juhlapäiviä, joiden aiheet liittyvät joko suomalaisuuteen tai kansainvälisyyteen. Näytteille asetetut ja kodeista kootut vanhat esineet, perinneleikit ja laulut tulevat tutuiksi esimerkiksi Kalevalan päivän tienoilla.

Historiallis-yhteiskunnalliseen orientaatioon kuuluu käsitys siitä, millaiseen ihmisten ketjuun kuulumme ja miten siihen liitymme sekä vanhaan ja nykyaikaiseen lähiympäristöön ja kotiseutuun tutustuminen.

Esiopetusikäisten omilla retkillä lapsia ohjataan havainnoimaan kotikaupungin eri aikakausien rakennuksia, muistomerkkejä ja tunnettuja kulttuurikohteita. Museovierailut ja näyttelyt tuovat lapsille mahdollisuuden matkustaa ajassa taaksepäin.

Lapsille on tärkeää tutustua nyky-yhteiskunnan toimintaan. Historiallis-yhteiskunnallisessa orientaatioissa voidaan harjoitella myös rahankäyttöä. Lasten kanssa keskustellaan rahasta, eri tuotteiden ja palvelujen hinnoista. Samassa yhteydessä voidaan puhua myös säästämisestä ja kulutustottumuksista.

Esimerkiksi kauppaleikeissä tai retkellä lähikauppaan voidaan käsitellä kaupan periaatteita, kuka omistaa siellä olevat tavarat, mistä tavarat kauppaan tulevat, mitä tapahtuu esim. niille tuotteille, jotka eivät mene kaupaksi ja mitä kassalla tapahtuu.

Tähän orientaation sisältyy myös nykytekniikan avaaminen lapsille. Keskustellaan television, internetin ja matkapuhelimen käytön periaatteista, mihin tarvitaan vanhempien lupa ja miksi lupa tarvitaan. Samalla kun opitaan käyttämään tietotekniikkaa, on luontevaa käydä läpi tekniikan käyttöön liittyviä kysymyksiä. Myös tietosuojan merkitys on opetettava lapselle jo varhain.

5.5 Esteettinen ympäristö ja elämykset

Esteettisen kasvatuksen tavoitteena on auttaa lasta havaitsemaan, suojelemaan ja arvostamaan kauneutta luonnossa, ihmisen rakentamassa ympäristössä sekä taiteessa. Lapsen arvostukset, asennoituminen ja näkemykset alkavat hahmottua samastumisen kautta. Tämä on tärkeää ihmisyyteen kasvun kannalta.

Omakohaisten esteettisten kokemusten myötä lapsi saa rikkaita tunne-elämyksiä, joita ilmennetään päiväkodin luovassa toiminnassa. Samalla luova ajattelu, kuvittelu, intuitio, mielikuvitus, itseilmaisuu ja motoriikka kehittyvät. Lapselle muodostuu kauneuden, harmonian, melodian, rytmin, tyylin, jännityksen ja ilon, mutta myös niiden vastakohtien kautta omakohtaisia aistimuksia ja tuntemuksia. Itse tehty askartelu tai lahja opettaa arvostamaan omaa tai toisen tekemää käden työtä.

Esteettiseen kasvatukseen sisältyy erilaisten taidemuotojen musiikin, liikunnan, kielellisen ja kuvallisen ilmaisun elämyksellinen kokeminen ja vastaanottaminen sekä tuottaminen ja materiaalien ja välineiden käytön opettaminen. Kuvalliseen alueeseen kuuluvat piirtäminen, maalaus, muovailu, askartelu sekä tekstiili- ja tekninen käsityö.

Esteettisen kasvatuksen virikkeinä toimivat luontoretket, juhlat sekä ympäristön tarjoamat kulttuuripalvelut. Opetamme lapsille juhlatunnelmaan virittäytymistä: juhliin pukeudutaan, ympäristöä siistitään ja koristellaan yhdessä.

Esteettiseen ympäristökasvatukseen kuuluu myös ympäristön siisteydestä ja viihtyisyydestä huolehtiminen. Leikin jälkeen Lehdokissa siivotaan lelut omille paikoilleen.

Esiopetusikäisille järjestetään lisäksi omia työpajoja, retkiä ja muuta eriytettyä toimintaa esimerkiksi musiikkityöpaja, jossa draaman avulla tutustutaan eri kulttuureihin tai kädentaitokerho, jossa opitaan eri työmenetelmiä.

5.6. Eettinen orientaatio

Jokapäiväisen elämän tilanteista ja tapahtumista nousee esille eettisyyden aiheet: arvot ja normit. Päiväkotipäivään sisältyy runsaasti tilanteita ja tapahtumia, joita voidaan yhdessä pohtia oikean ja väärän, hyvän ja pahan, totuuden ja valheen näkökulmasta.

Muiden kanssa toimiessa lapsessa pyritään kehittämään heidän vastuuntunnettaan, rehellisyyttään ja oikeudenmukaisuuttaan. Samalla herätetään lapsessa lähimmäisen rakkautta ja kunnioitusta ohjaamalla häntä eläytymään ja asettumaan toisen lapsen tai aikuisen osaan. Ryhmän päivittäisessä kanssakäymisessä lasta autetaan ymmärtämään miltä muista tuntuu erilaisissa tilanteissa ja voimistetaan halua auttaa lähimmäisiä ja tuottaa heille iloa.

Olennaista on ottaa huomioon lasten kehitystaso, kun käsitellään pelottavia, ahdistavia tai syyllisyyteen liittyviä asioita. Käsiteltäessä hankalia asioita aikuisen tulee huolehtia, että lapsi voi tuntea olonsa turvallisiksi.

Esiopetusikäisten kanssa käydään keskusteluja erilaisista sosiaalisista tilanteista ja tapahtumista. Opetellaan ilmaisemaan ja nimeämään sekä hallitsemaan tunteita. Lapsia opetetaan selvittämään ristiriitojaan, pitämään puoliaan ja tarvittaessa pyytämään aikuisen apua.

5.7 Uskonnollis-katsomuksellinen orientaatio

Uskonnolliset, hengelliset ja henkiset asiat muodostavat uskonnollis-katsomuksellisen orientaation ytimen. Lapselle tulee tarjota mahdollisuus kyselemiseen, pohdintaan, ihmettelyyn ja hiljaisuuteen.

Päiväkodin tapahtumien ja kristillisten juhlapyhien yhteydessä lapsi saa tietoa kristinuskon keskeisestä sisällöstä sekä kristillisestä kulttuuriperinteestä. Teemme vierailuja päiväkodin lähikirkkoon joulun ja pääsiäisen aikaan. Lisäksi tutustumme erilaisten uskontojen ja katsomusten perinteisiin ja tapoihin.

Päivähoidon alusta alkaen yhteistyö vanhempien kanssa on erityisen tärkeää, koska päiväkotimme lapsiryhmissä on eri uskontokuntiin ja yhteisöihin kuuluvia.

Lapsen hoito - ja kasvatussopimukseen kirjataan vanhempien kanssa sovittu lapsen uskonnollisen kasvatuksen periaatteista. Keskustelussa päiväkodin kasvattajat saavat tärkeää tietoa lapsen oman uskonnon tai katsomuksen perinteestä, tavoista ja käytännöistä. Vanhempien toiveet huomioidaan päiväkodin toiminnassa.

Esiopetusvuonna lapsilla on mahdollisuus tutustua oman uskontokuntansa toimintaan.

6. LAPSEN TUKEMINEN VARHAISKASVATUKSESSA

Lapsen kasvua ja kehitystä seurataan kodeissa, lasten neuvolassa ja päivähoidossa. Pieni lapsi kehittyy koko ajan ja oppii uusia asioita. Kehittyminen on kuitenkin yksilöllistä. Jokainen meistä tarvitsee jossain elämänsä vaiheessa enemmän tukea kehittymiseensä. Osalla lapsista tuen tarve ajoittuu päivähoitovuosiin. Puhumme tällöin varhaiskasvatuksen tukitoimista. Lapsi voi tarvita tukea, fyysisen, psyykkisen tai sosiaalisen kehityksen alueella.

Päivähoitoa hakiessaan vanhemmat kertovat näkemyksensä lapsensa kasvusta ja kehityksestä. Lapsella voi jo päivähoitoon tullessaan olla tuen tarvetta tai asiantuntijan lausunto esimerkiksi puheterapeutilta tai hoitavalta lääkäriltä. Näiden tietojen ja keskustelujen pohjalta lapselle tehdään palvelusuunnitelma, jossa näkyy perheen toivomukset ja päivähoidon tuen mahdollisuudet.

Joskus päivähoidon henkilökunta havaitsee lapsen kehityksessä huolen aiheita. Huolesta puhutaan heti vanhempien kanssa ja yhdessä mietitään miten voidaan lasta auttaa. Lapsilla voi olla esim. puheenkehityksen tai motoriikan viivettä, vaikeutta sosiaalisessa kanssakäymisessä tai oppimisvaikeuksia.

6.1. Varhaiskasvatukselliset tukitoimet

Päiväkodin henkilökunta ja päiväkodissa sovitusti toimiva erityislastentarhanopettaja keskustelevat vanhempien kanssa ja ohjaavat perhettä ammatillisen kokemuksensa pohjalta. Tarvittaessa perhe ohjataan asiantuntijan luo.

Tiiviimpi yhteistyö vanhempien, lastenneuvolan ja päiväkodin kanssa tapahtuu kolme - ja viisivuotistarkastusten yhteydessä.

Kun lapsi on ollut tutkimuksissa ja hänellä on lausunto asiantuntijalta, tiedetään lapsen vahvuudet ja ne alueet missä hän tarvitsee tukea ja mahdollisesti kuntoutusta.

Lapsen kasvun ja kehityksen tukemiseksi sekä itsetunnon vahvistamiseksi, käytämme mm. pienryhmätyöskentelyä, yksilöllistä ohjausta sekä erilaista kuva- ja havaintomateriaalia.

Tutkimusten yhteydessä toivomme aina yhteispalaveria vanhempien ja tutkivan tahon kanssa, jotta voimme tukea lasta paremmin myös päivähoidossa.

6.2. Rakenteelliset tukitoimet

Päiväkodissa voidaan ryhmäkoko pienentää yhdellä tai kahdella lapsella ja näin antaa lisätuki tarvitsijalle. Toinen mahdollinen rakenteellinen tukitoimi on anoa ryhmäkohtainen avustaja yhdelle tai kahdelle lapselle. Erityisopettaja käy päiväkodissa havainnoimassa lapsia, tukemassa heidän ohjaustaan sekä seuraamassa ja arvioimassa tavoitteiden mukaista kehitystä yhdessä henkilökunnan kanssa.

6.3. Kuntoutussuunnitelma

Erityistä tukea tarvitsevalle lapselle tehdään päivähoidossa kuntoutussuunnitelma yhdessä vanhempien, päiväkodin henkilökunnan ja asiantuntijoiden kanssa.

Päiväkodin hoitohenkilökunta toteuttaa tavoitteiden mukaista kuntoutuksen tukemista arjen työssä. Perheet huolehtivat omalta osaltaan kuntoutuksesta kotioloissa sekä käynneistä asiantuntijoiden luona.

6.4. Esiopetusikäisten oppilashuoltotyö

Oppilashuolto on lapsen hyvinvoinnista huolehtimista. Sen avulla luodaan edellytykset hyvälle oppimiselle, edistetään lasten tasapainoista kasvua ja kehitystä. Oppilashuoltotyö kattaa lapsen fyysisestä, psyykkisestä ja sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimisen.

Esiopetusvuonna ennaltaehkäisevä oppilashuoltotyö aloitetaan jo heti syksyllä. Huolen herättyä esiopetuksesta vastaava opettaja keskustelelee yhdessä lapsen vanhempien kanssa ja he sopivat mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Opettaja käy vanhempien kanssa käydyn keskustelun läpi erityislastentarhanopettajan ja päiväkodin johtajan kanssa vielä yhdessä. Tämä tiimi kartoittaa kaikkien päiväkodin esiopetuslasten yksilölliset oppilashuollolliset tarpeet esiopetusvuoden syksyllä ja keväällä.

Tarvittaessa tutkimukset tekee koulupsykologi tai muu tutkiva taho. Tutkimukset aloitetaan ennen kouluun ilmoittautumista. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään sosiaali-, opetus- ja terveystoimen, neuvoloiden ja lastensuojelun kanssa. Päivähoitoalueittain on perustettu oppilashuollosta vastaavat moniammatilliset asiantuntijaryhmät, jotka tekevät yhteistyötä koulujen oppilashuoltoryhmien kanssa.

Erityisen tuen huomioimisessa tärkeää on hyvä ja toimiva kasvatuskumppanuus.

Luottamalla toisiimme ja kuuntelemalla lasta ja vanhempia saamme parhaiten tuettua lasta.

7. SUOMI TOISENA KIELENÄ OPETUS (S-2 OPETUS)

Päiväkoti Lehdokissa on ollut maahanmuuttajataustaisia lapsia jo kymmenen vuoden ajan. Heitä on 15 -25 % koko päiväkodin lapsimäärästä. Lasten ja perheiden erilainen kulttuuritausta ja tavat huomioidaan päiväkodin toiminnan suunnittelussa ja toteutuksessa.

7.1. Yhteistyö vanhempien kanssa

Päivittäiset keskustelut vanhempien kanssa käydään suomen kielellä. Vanhempien kanssa käytävissä hoito – ja kasvatussopimus keskusteluissa käytämme aina tulkkipalveluita. Keskusteluissa kuuntelemme vanhempien toivomuksia ja näkemyksiä.

Kerromme heille lapsen oman äidinkielen tärkeydestä; äidinkieli on perusta ajattelulle, tunne-elämän tasapainoiselle kehitykselle ja uuden kielen oppimiselle. Tarvittaessa käytämme maahanmuuttaja-vanhempien kanssa heidän kielelleen käännettyjä keskustelulomakkeita.

7.2. Kieli kehittyy vuorovaikutuksessa

Päiväkodin henkilökunnan tehtävänä on puhua hyvää suomen kieltä ja tukea lapsen suomen kielen taitoja. Lasta rohkaistaan puhumaan oikein ja hänen puhettaan korjataan ”Tarkoititko tätä?” tai ”Voisitko sanoa?” tai Kyllä se on orava kun lapsi sanoo ovara.

Kun päiväkotiin tulee lapsi, joka ei puhu suomea hänelle puhutaan selkeästi. Päivittäin toistamme samoja sanoja useaan kertaan. Kielen ja puheen harjoittelu liittyy päivän toimintoihin. Houkuttelemme lasta oppimaan ja käyttämään suomen kieltä. Lapsien kanssa leikitään, lauletaan, loruillaan, näytetään mallia, luetaan kirjoja, pelataan pelejä ja ollaan vuorovaikutuksessa kuvien avulla. Kuvien käyttö auttaa lasta kertomaan mitä hän haluaa. Kuvat auttavat lasta muistamaan annettuja ohjeita, tekemään valintoja ja ilmaisemaan tunteitaan. Kuvien avulla lapset hahmottavat päivän kulun.

Suomen kielen opetusta annetaan myös kerran viikossa kokoontuvissa pienryhmissä. Ryhmissä käytetään mm. Kili-oppimismateriaalia, jossa kieltä opetellaan leikin ja liikunnan avulla. Esiopetusikäisten kielellisistä taidoista tehdään arvio, joka antaa koulun opettajalle viitteitä lapsen suomen kielen taidoista.

Kielen kehityksen tasoa mitataan ja arvioidaan kettu-menetelmän avulla kaksi kertaa vuodessa.

Kielikonsultaatio pidetään kerran vuodessa suomi toisena kielenä opettajan kanssa. Tämän menetelmän ja muiden havaintojen pohjalta laaditaan, jokaiselle lapselle oma henkilökohtainen suomi toisena kielenä opetussuunnitelma. Kielen kehityksen apuna käytämme mm. Aamu -kirjaa.

Suomi toisena kielenä erityislastentarhanopettaja käy tarvittaessa konsultoimassa henkilökuntaa.

8. VERKOSTOTYÖ ITÄ-PASILASSA

Itä-Pasilan alueella on ollut aina yhtenäinen ja kiinteä verkostotyö. Asukaspuisto Lehdokki on lähin yhteistyökumppani. Monet vanhemmat ovat käyneet puiston ulkoilualueella tai osallistuneet puiston toimintoihin ennen päivähoiton aloittamista päiväkotiki Lehdokissa. Koululaisina lapsilla on mahdollisuus osallistua asukaspuisto Lehdokin iltapäivätoimintaan.

Alueemme perhepäivähoitajat ulkoilevat yhdessä meidän kanssamme puiston alueella ja osa heidän hoitolapsistaan on hoitajien loma-aikoina varahoidossa päiväkodissamme. Naapuripäiväkotien kanssa teemme yhteistyötä juhlien, tapahtumien ja esiopetuksen osalta. Koulun kanssa teemme yhteistoimintasuunnitelman esiopetukseen osallistuvien lasten osalta. Koulupsykologi on tarvittaessa mukana yhteisneuvotteluissa vanhempien ja päiväkodin henkilökunnan kanssa.

Lastenneuvolan terveydenhoitaja, neuvolapsykologi ja puheterapeutti ovat meille tärkeitä yhteistyökumppaneita. Kolme- ja viisivuotistarkastuksien osalta teemme tiivistä yhteistyötä heidän ja lasten vanhempien kanssa.

Päiväkotiki Lehdokissa seuraamme jokaisen lapsen kasvua ja kehitystä tarkasti. Kun meille herää huoli lapsen kasvusta ja kehityksestä puhumme siitä ensi tilassa vanhemmille. Yhdessä heidän kanssaan mietimme keinoja, joilla voimme tukea lasta. Joissakin tapauksissa ohjaamme perheen sosiaalityöntekijän luo.

Itä-Pasilan alueella on oma aluepoliisi, joka käy kerran vuodessa tapaamassa isompia lapsia ja vastaamassa heidän kysymyksiinsä. Lapsilla on myös mahdollisuus tutustua poliisiautoon.

Itä-Pasilan seurakunnan kanssa teemme yhteistyötä kirkollisten juhlapyhien huomioimisessa. Muiden kirkkokuntien kanssa yhteistyö tapahtuu esiopetuksen yhteydessä.

Itä-Pasilan kirjasto on meille tärkeä palvelukumppani. Lainaamme säännöllisesti satu- ja kuvakirjoja sieltä sekä muutakin materiaalia.

Kiertävät erityislastentarhanopettajat, alueelliset erityislastentarhanopettajat ja suomi toisena kielenä lastentarhanopettaja ovat apunamme niin lapsille, henkilökunnalle kuin vanhemmille erityisosaamisensa ansiosta.

Tulkkipalveluita käytämme hoito- ja kasvatuskeskusteluissa maahanmuuttaja perheiden kanssa.

Kuva



9. VARHAISKASVATUSSUUNNITELMA JA SEN ARVIOINTI

Arvioimme varhaiskasvatussuunnitelmaa kaksi kertaa vuodessa. Syyskauden toimintaa arvioidaan tammikuussa ja koko toimikausi arvioidaan keväällä. Syksyllä suunnittelemme toimikauden tavoitteet ja valitsemme kehitettävät kohteet työhöme lasten ja vanhempien kanssa. Esiopetuksen toimintasuunnitelma arvioidaan toukokuussa.

Lehdokissa pidetään joka toinen viikko pedagoginen kokous ja joka toinen viikko yhteistoiminnallinen kokous. Kokouksiin osallistuu lapsiryhmien työntekijät vuorotellen. Pedagogisissa kokouksissa käsitellään ajankohtaisia opetus ja kasvatus aiheita. Yhteistoiminnallisissa kokouksissa käsittelemme kaikkia muita toimintaamme liittyviä kysymyksiä.

Päiväkotimme toimii tiimityön periaatteita noudattaen. Tiimien vastuuhenkilöt vaihtuvat puolivuositain. Tiimivastaavat sitoutuvat päätöksiin ja tiedonkulun toteutumiseen ja ohjaavat tiimiä tavoitteiden suuntaisesti.

Lapsiryhmien tiimit tekevät viikkosuunnitelmat, joista tiedotetaan vanhemmille ilmoitustaululla tai reissuvihossa. Meillä pidetään lisäksi vuorohoitoryhmissä iltatiimejä kerran kuudessa viikossa, tuolloin koko tiimi on läsnä ja suunnittelee toimintaansa.

Käsitlemme vanhemmilta saatua palautetta mahdollisimman pian ja omaa toimintaamme kehityskeskustelujen sekä työ hyvinvointikyselyiden tulosten pohjalta. Päivähoidon asiakaskyselyjä on Helsingissä joka toinen vuosi. Kaikkien näiden avulla arvioimme ja kehitämme toimintaamme.

Lapset arvioivat omaa osaamistaan kuvallisten arviointimenetelmien avulla ja heille kootaan kasvunkansiot.

Arvioimme työtämme myös yhteistyökumppaneiden kanssa ja kehitämme yhteistyömenetelmiä ja -käytäntöjä.

Kuva

Kuva

Kuva



Toimintayksikkö Verksamhetsenhet 334080		Toimintakausi Verksamhetsperiod 2006-2007	
Päiväkoti Daghem Päiväkoti Lehdokki			
Osoite Adress Pakkamestarinkatu 4 00520 Helsinki			
Puhelin Telefon 0504020600, Päiväryhmä, 0504020601		Telefax	
Sähköpostiosoite E-postadress pk.lehdokki@hel.fi			
ESIOPETUKSEN TOIMINTASUUN- NITELMAN (ts) KÄSITTELY JA HYVÄKSYMINEN		Päivämäärä jolloin ts on käsitelty ja hyväksytty henkilökunnan kokouksessa Datum, då vp behandlats och godkänts på personalens möte 7. 11. 2006	
BEHANDLING OCH GODKÄNNANDE AV VERKSAMHETS- PLANEN (vp)		Lasten ja vanhempien osuus suunnittelussa Barnens och föräldrarnas andel i planeringen Lasten ja vanhempien toiveita otetaan huomioon toimintakauden aikana.	
		Päiväkodin johtajan allekirjoitus Underskrift av daghemmets föreståndare Ulla Kuoppala	
		Alueen päivähoidosta vastaavan allekirjoitus ja päivämäärä Datum och underskrift av den som ansvarar för dagvården på området	
1 YKSIKÖKOHTAI- SET KÄYTÄNNÖN JÄRJESTELYT MAKSUTTO- MASSA ESIOPETUK- SESSA DE PRAKTISKA ARRANGE- MANGEN I ENHETEN FÖR DEN		Miten ja millaisissa ryhmissä esiopetus päiväkodissa järjestetään? På vilket sätt och i hurdana grupper ordnas förskoleundervisningen på daghemmet? Ryhmäkoko Gruppstorleken Joista 6-vuotiaita lapsia Varav 6-åriga barn 22 14+yksi 7-v täyttävä, yht. 15 Joista 6-vuotiaita lapsia Varav 6-åriga barn	
		Esiopetuksen toiminta-aika päiväkodissa Verksamhetstiden för förskoleundervisningen på daghemmet 9.00-13.00.	

AVGIFTSFRIA
FÖRSKOLE-
UNDERVIS-
NINGEN

Eriyistä tukea ja kasvatusta tarvitsevien lasten esiopetuksen järjestelyt Arrangemangen i förskoleundervisningen för barn som kräver speciellt stöd och speciell uppfostran

Kelto Mirva Sahin käy päiväryhmässä 1-4 krt/kk tapaamassa päiväryhmän lapsia ja aikuisia ja osallistuu erityistä tukea tarvitsevien esiopetuksen HOJKS / LEOPS keskusteluihin yhdessä vanhempien kanssa. Seuraava tapaaminen sovietaan aina ed. kerralla. Ryhmässä on ryhmäkohtainen avustaja, Helka Pohjola, jonka kanssa sovietaan ja arvioidaan toiminta- ja tilannekohtaisesti hänen työtehtävät ryhmässä. Avustaja vahvistaa ja kannustaa lapsen oppimistaitoja ja huomioi lasten erityistarpeet. Perheneuvolan sosiaaliryöntekijän konsultaatiokäynnit päiväkodilla 25.9., 23.10 ja 13.11, jatkuen tammi kuussa 2007.

Suomi toisena kielenä -opetusta konsultoi va S2-Melto käy tarvittaessa ja sopimuksen mukaan osallistuu lapsikohtaisiin esiopetuksen LEOPS - keskusteluihin erityistä tukea tarvitsevien lasten osalta.

Ryhmäkohtainen avustaja havainnoi ja tukee erityistä tukea tarvitsevien lasten kehitystä tukevia taitoja ja itsenäisyyden kehittymistä. Avustaja on läsnä ryhmän aikuisten kanssa sovituissa tilanteissa (henkilökohtainen ohjaus, siirtymätilanteet, ulkoilu, pienryhmät, retket), edistää sosiaalista vuorovaikutusta, järjestää leikki tilanteita kaikkien lasten välillä. Avustaja on aktiivisena osana työskentelytiimiä, osallistuu toimintaan ja suunnittelee lapsen kehitystason mukaisia taitoja edistäviä ja harjaannuttavia toimintatapoja sekä järjestelnee oppimisympäristöä.

Muu henkilökunta mahdollistaa avustajalle lapsen yksilöllisen tuen huomiointiin riittävästi aikaa, rauhallisen oppimisympäristön ja opetusvälineiden valintaan ja käytön suunnitteluun tarvittavan ajan.

Ryhmäkohtainen avustaja mahdollistaa tuen tarvitseville lapsille osallistumisen retkille, kädentaitokerhoon sekä auttaa esiopetustilanteissa tehtävien loppuunsaorittamisessa, ohjeiden noudattamisessa ja muistiin palauttamisessa sekä tarkkaavaisuuden ylläpitämisessä ja suuntaamisessa.

Maahanmuuttajataustaisten lasten esiopetuksen järjestelyt Arrangemangen i förskoleundervisningen för barn med invandrarbakgrund

Kielen kehityksen tasoa mittaavat Kettu-testit tehdään syksyllä ja keväällä.

Suomen kielen oppimista ja käsitteiden hallintaa tuetaan

pienryhmätöinnässä, esim. kirjallisuus, pelit, kuvakeskustelut.

Jokaiselle lapselle laaditaan henkilökohtainen Suomi toisena kielenä S2-opetussuunnitelma Kettu-testien ja muiden havaintojen pohjalta.

Toiminnassa ja arvioinnissa käytetään tukena AAMU-materiaalia ja muita kielen kehityksen ja tason arviointimateriaalia. KILI-Kielen ja Liikunnan materiaalin käyttöön olemme saaneet kannustusta ja perehdytystä S2-Meltolta, Marja-Liisa Puskala-Postilta. Hän käy konsultoi massaa sopimuksen mukaan ja osallistuu toiminnan suunnitteluun. Monikulttuurisia esiopetuslapsia ryhmässä on 4. Heille S2-opetusta on 1 krt/viikossa.

6-vuotiaat
6-åringar

14

Pidennetyt oppivelvollisuuden piiriin kuuluvat lapset
Barn med förlängd skolplikt

1 lapsi

Koululyykäyksen saaneet lapset
Barn som fått uppskov med skolan
1 lapsi

	<p>Toimikauden alussa käydyt päiväkodin oppilashuoltoon liittyvät keskustelut koskien esiopetukseen tulevia lapsia (keskusteluun osallistuvat päiväkodin johtaja, esiopetuksesta vastaavat opettajat ja kelto)</p> <p>Elefvårdskussioner i början av terminen om barn som skall börja i förskola (i diskussionerna deltar daghemsföreståndare, lärare som ansvarar för förskoleundervisningen och ambulerande barnträdgårdslärare)</p> <p>31.10.2006 Oppilashuoltotyöryhmän kokoontuminen. Paikalla Kelto Mirva Sahin, Pk Lehdokista johtaja Ulla Kuoppala, LTO Raija Kangas, LTO Marjo Ruotsalainen.</p> <p>Alkuvuodesta 2007 mahdollisesti kouluunlähtevien siirtopalaverit koulujen opettajien ja muiden yhteistyökumppaneiden kesken. Tarvittaessa muut yhteydenotot kouluihin vanhempien suostumuksella.</p>	<p>Keskustelun päivämäärä Datum för diskussionen</p>
	<p>Oppilashuoltoon liittyvät yhteistyökumppanit (nimetään alueen kelto, s-2 opettaja, lähikoulujen rehtorit, terveydenhoitaja, perheneuvolan työntekijä ja lastensuojelun sosiaalityöntekijä)</p> <p>Samarbetspartners i elevservicen (uppge områdets ambulerande specialbarnträdgårdslärare, s-2 lärare, rektorerna i närlägnade skolor, hälsovårdaren, barnrådgivningens arbetare och barnskyddets socialarbetare).</p> <p>Lasten päivähoidon vastuualue: Keijo Räikkönen, päivähoitoalueen päällikkö, puheenjohtaja, Sirpa Juuri, päivähoitoalueen päällikkö, varapuheenjohtaja, Saija Juusti, Pk Susanna, Ensio-verkosto, Anne Saariemi, Pk Viola, Ensio-verkosto, Päivi Jormakka, kiertävä erityislastentarhanopettaja, PAKAP, Mirva Sahin, kiertävä erityislastentarhanopettaja, PAVAV, Marja-Liisa Puskala-Posti, S2-erityislastentarhanopettaja.</p> <p>Terveystoimi: Anna-Liisa Tuominen, terveydenhoitaja, Kallion neuvola, Anna Tynell, terveydenhoitaja, Vallilan neuvola, Raija Taurainen, terveydenhoitaja, Koskelan neuvola.</p> <p>Eteläinen perhekeskus: Marja-Leena Nenonen, sosiaalityöntekijä, Jari Pykäläinen, leikkipuisto-ohjaaja.</p> <p>Perheneuvola: Ritva Silander, psykologi.</p> <p>Opetusvirasto: Liisa Pulkkinen, koulupsykologi.</p> <p>Esiopetuksen oppilashuoltoryhmää voidaan myöhemmin täydentää tarvittavilla asiantuntijoilla.</p>	
	<p>Esiopetuksesta tällä toimintakaudella vastaavat opettajat Lärare som denna verksamhetsperiod ansvarar för förskoleundervisningen</p> <p>LTO Raija Kangas, LTO Marjo Ruotsalainen.</p>	
	<p>Muu henkilökunta Övrig personal</p> <p>Lastenhoitaja Helena Honkanen, ryhmäkohtainen avustaja Helka Pohjola.</p>	
<p>2 TOIMINTA- PERIAATTEET</p>	<p>Yksikkökohtaiset esiopetuksen toimintaperiaatteet (mihin toimintaa painotetaan?) Enhetens verksamhetsprinciper för förskoleundervisningen (var ligger tyngdpunkten i verksamheten?)</p> <p>Sosiaaliset taidot, vuorovaikutustaidot, työskentely- ja yhteistyötaidot.</p>	

<p>VERKSAMHETS-PRINCIPER</p>	<p>Käytännön toiminta (Kuvaus siitä miten käytännössä toimitaan periaatteiden suuntaisesti ja millaisia pedagogisia ratkaisuja yksikössä annettavassa esiopetuksessa noudatetaan) Verksamheten i praktiken (En beskrivning över hur man i praktiken arbetar i enlighet med principerna, och hurdana pedagogiska lösningar som tillämpas i förskoleundervisningen)</p> <p>Esikoululaisia 15, joista 9 poikaa, 6 tyttöä. Lapset on jaettu toiminnallisiin ja opetuksellisiin pienryhmiin. Toisessa pienryhmässä 8 lasta ja toisessa 7 lasta. Olemme valinneet toimintakaudelle 2006-2007 esiopetuksen materiaaliksi Tammen kustantaman "Hauska matka eskariin" -materiaalin ja lapsen tehtäväkirjan.</p> <p>Pedagoginen runko esiopetusvuodelle pohjautuu valtakunnallisiin, Helsingin kaupungin ja Pk Lehdokin esiopetukselle asettamiin tavoitteisiin sekä materiaaliin ja kirjaan liittyviin aiheisiin ja tarinoihin, joiden avulla edetään, työskennellään ja opitaan. Myös lasten ja vanhempien kanssa keskustellaan ja suunnitellaan toimintaa yhdessä ja yksilölliset taidot ja kehityksen osa-alueet huomioiden.</p> <p>Sisältöalueet esiopetuksessa ovat: kieli ja vuorovaikutus, matematiikka, etiikka ja katsomus, ympäristö- ja luonnontieto, liikunta, musiikki, kuvataide ja kädentyöt. Jokaisen jakson pääaiheiden käsittelyyn on suunniteltu noin kuukausi. Aiheet kertautuvat pitkin eskarivuotta. Jakson aiheet mukailevat vuodenaikoja, suomalaista kulttuuria ja perinteitä sekä kansainvälisyyttä.</p> <p><u>Liite 1. Päiväryhmän viikkorytmi.</u></p> <p>Kodin ja päiväkodin välinen yhteistyö (vanhempainillat, muu tiedottaminen, vanhempien vaikutusmahdollisuudet) Samarbete mellan hemmet och daghemmet (föräldrakvällar, övrig information, föräldrarnas möjligheter att påverka)</p> <p>Iltapäiväkahvit koko päiväryhmän lasten vanhemmille 29.8. 13.9.06 Vanhempainilta esiopetusikäisten vanhemmille, mukana myös Keltto Mirva Sahin. Reissuvihossa näkyy tulevan viikon ohjelma ja menneen viikon toteutunut ohjelma, joka näkyy myös ilmoitustaululla. Vihot annetaan koteihin perjantaisin ja vihot tuodaan päiväkotiin takaisin maanantaisin. Vanhemmat saavat myös Kuukausikirjeen, joka sisältää kuulumisten lisäksi koosteen alkavan kuukauden ohjelmasta, tapahtumista ja retkistä. Päivittäiset keskustelut vanhempien kanssa ovat tärkeä osa kasvatuskumppanuutta. Vanhemmat osallistuvat henkilökohtaisen esiopetussuunnitelman, LEOPSin laatimiseen syksyllä ja arviointiin keväällä.</p>	
<p>2 TOIMINTA-PERIAATTEET (jatkuu) VERKSAMHETS-PRINCIPER (fortsätter)</p>	<p>Varhaiskasvatuksen ja koulun välinen yhteistyö (yhteistoimintasuunnitelma, joka sisältää yhteistyön tavoitteet ja suunnitelman) Samarbetet mellan förskolepedagogiken och skolan (samarbetsplan, som omfattar målsättningarna för samarbetet och en samarbetsplan)</p> <p>LIITE 2. Yhteistoimintasuunnitelma 2006-2007.</p> <p>Muut yhteistyötahot Övriga samarbetspartners</p> <p>Länsi -Pasilan nuorisotilassa, käydään Kädentaitokerhossa 2 krt/kk, 7-8 lapsen pienryhmissä vuoroviikoin, ohjaaja Seija Vesala.</p>	<p>Suunnitelman päivämäärä Datum för planen 3. 10. 2006</p>
<p>3/A YKSIKÖN KEHITTÄMIS-KOhteet ESi-OPETUKSESSA FÖREMÅL FÖR UTVECKLING I ENHETEN</p>	<p>Kehittämiskohde Föremål för utveckling 2006-2007: Lapsikohtainen dokumentointi Koko talon yhteistyö Esiopetus keskitetään päiväryhmään</p> <p>Miksi juuri tämä on valittu kehittämisen kohteeksi? Varför har just detta valts som föremål för utveckling? Lapsikohtainen dokumentointi ja tiedonkulku eivät ole olleet kovin toimivia. Esiopetusikäiset keskitetty nyt päiväryhmään, mutta ryhmän vuorolapset käyvät hoidontarpeen mukaan myös talon iltaja vuororyhmissä klo 17 jälkeen ja viikonloppuisin.</p>	

LIITE 1

<p>3/B KEHITTÄMIS- KOHTEESTA JOHDETUT TAVOITTEET</p> <p>MÅLSÄTTNINGAR SOM HÄRLETTAS FRÅN FÖREMÅLET FÖR UTVECKLING</p>	<p>Vuorolasten huomiointi esiopetuksen järjestämisessä tuo oman sävynsä päiväryhmän toimintaan.</p> <p>Dokumentoinnissa hyödynnetään myös päiväkotiin hankittua uutta digikameraa. Toiminnasta ja lapsen osallistumisesta ja oppimisesta annetaan rakentavaa palautetta vanhemmille ja vastavuoroisesti aktiivista vanhempien sekä lasten palautteen huomiointia päiväkotin toiminnassa. Tiedonkulkuun eri ryhmien välillä kiinnitetään huomiota, esimerkiksi vuorohoitolaisten hoitajien ja lapsikohtaisten kuulumiesten vaihtamisessa.</p>			
<p>Mitä on tehtävä tavoitteen saavuttamiseksi? Vad bör göras för att uppnå målet?</p>	<p>Toteutus/aikataulu Förverkligande/tidtabell</p>	<p>Toteuttamisen vastuhenkilöt Ansvarspersoner för genomförandet</p>	<p>Tavoitteen onnistumisen kuvaajat (vaikuttavuus) Beskrivning över målsättningar man lyckats uppnå (verkningsfullhet)</p> <p>Minimitaso Minimivä</p>	<p>Miten onnistuminen parhaimmillaan näkyy? Hur kommer det bäst fram att man lyckats?</p>
<p>Dokumentointi</p> <p>Koko talon yhteistyö</p> <p>Esiopetus keskietään päiväryhmään</p>	<p>Viikottaista</p> <p>Päivittäistä</p> <p>Päivittäistä</p>	<p>Koko henkilöstö</p> <p>Koko henkilöstö</p> <p>Koko henkilöstö</p>	<p>Lapsen toiminnasta palautetta vanhemmille, reissuviikkoon kuvataan toteutunut ohjelma-kooste.</p> <p>Retkiltä ja tapahtumista valokuva.</p> <p>Viestin kulku.</p> <p>Tilojen ja materiaalien yhteiskäyttö.</p> <p>Yhteisiä laulu- ja hetkiä järjestetään 1 krt/kk.</p> <p>Koko talon leikki - päivä 1krt/kk.</p> <p>Toiminnan- ja</p>	<p>Vanhemmat ovat tietoisia toiminnasta.</p> <p>Vanhemmat tiedostavat kasvatuskumppanuuden ja avoimesti kertovat lapsestaan asioita.</p> <p>Sujuvaa viestinkulkua.</p> <p>Ajankäytön suunnittelu, resurssien hallinta, henkilöstön liikkuvuus tarvittaessa ryhmien rajojen yli.</p> <p>Henkilöstön erikoisosaamisen käyttöön.</p> <p>Työn suunnitteluun riittävästi aikaa, ajoissa ennakoidaan tulevat koko talon yhteiset tapahtumat ja järjestelyt.</p>

LIITE 1

			<p>oppi mi sympäri st ön suunni ttel ua. Pi enryhmätoi mi n ta toi mi vaksi . Yhtei styötä ja ti edonvai htoa i lta- ja vuorohoi toa tarvi tsevi en osal ta myös tal on mui hi n ryhmi i n. Ti edonkul ku vanhemi en kanssa.</p>	<p>Lapset omaksuneet päi väryhmän toi mi ntatavat. Ovat omaksuneet päi väkodi n esi opetussuunni tel mas sa mai ni ttuja esi opetustavoi ttei ta. Harjoi tel leet henki lökohtai sessa esi opetussuunni tel mass a kirjattuja tai toja ja vahvi stettavia al uei ta. Yhtei styö vanhemi en kanssa sujuu ja on vastavuoroi sta.</p>
<p>ARVIOINTITAPA JA JOHTO- PÄÄTÖKSET EVALUERINGS- METOD OCH SLUTSATSER</p>	<p>Arviointitapa, jolla tavoitteen toteutuminen osoitetaan Evalueringsmetod med vilket man kan påvisa att målet uppnåtts</p> <p>Tiimi palaveri 1 krt/vko maanantaisin klo 13-14. Iltatiimi noin 1 krt / 2 kk. Palaute vanhemmilta, lapsilta, työkavereilta. Tiistai-tiimi 1 krt/2:ssa vko:ssa. Peda-tiimi 1 krt/ 2 viikossa. Dokumentointi (reissuviikko, kotikirjeet, valokuvat, lasten keskustelut. Arviointi-ilta alkuvuonna 2007. Arviointipäivä toukokuussa 2007, mm. esiopetussuunnitelman arvioinnin kooste. Jatkuva toiminnan arviointi. Alkuvuodesta sopimuksen mukaisesti väliarviointitapaamiset vanhempien kanssa, ja keväällä esiopetusvuoden palautekeskustelut.</p> <p>Koonti toimintakertomuksessa Sammandrag i verksamhetsberättelsen</p>			

<p>4 ESIOPETUKSEN TOIMINTA- SUUNNITELMA</p> <p>FÖRSKOLE- UNDERVIS- NINGENS VERKSAMHETS- PLAN</p>	<p>Kirjataan teemat, projektit, tapahtumat, juhlat jne. yksikön toiminnan mukaisesti Anreckna temata, projekt, evenemang, fester o.d.</p> <p>ELOKUU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tutustumista ja oppimisympäristön järjestelyä - metsäretki 23.8, eskrit ja tiikerit yhdessä - oman ryhmän yhteinen laulu-jaleikki tuokio, jatkossa aina perjantaisin - ulkolii kuntaa, sääntöleikkejä, yleisurheilua - Hauska matka eskariin alkaa, esiopetuskirjan hankkiminen - Kädentätokeho pienryhmittäin alkaa ke 30.8 vuoroviikoin, 2 krt/kk <p>Länsi-Pasilan nuorisotalolla ohjaaja Seija Vesalan johdolla</p> <ul style="list-style-type: none"> - Iltapäiväkahvit 29.8 koko päiväryhmän lasten vanhemmille <p>SYYSKUU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Yhteinen lauluhetki koko talon lapsille 1 krt/kk tiistai-aamuisin, alkaen ti 5.9 - Eskari-aiheina: tutustuminen kirjan hahmoihin, heidän perheisiin, eskarin aloittamiseen liittyviin kysymyksiin ja keskustelua myös ryhmän lasten perheistä. Äänneistä ja kirjainmalleista ensimmäisinä opetellaan O ja E, sanan alussa ja lopussa. Luvut lukualueella 0-6, määrät ja numeromerkit. - Teemana "Omena", leivotaan omenapiirakkaa vanhempien iltapäiväkahveille, huovutetaan omenamadot ja ommellaan omenakodit madoille. - Kädentätokeho jatkuu - 13.9 Vanhempailta eskari vanhemmille - Retki Liikennekaupunkiin 20.9 - Syksyn askarteluna "Siili ja puun lehdet", Puu-teemaan tutustuminen, ympäristö- ja luontotehtävissä - Pe 29.9 Retki Unkarin Kulttuuri keskuksen Musiikki työpajaan, Karhusatu-projekti alkaa. Teatterityöpajat Karhusatuun liittyen jatkuvat loka- ja marraskuussa päiväkodilla. <p>LOKAKUU:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leivonta 2.10, jatkossa 1 krt / kk, maanantaisin. - Pelastusharjoitus 5.10 koko talossa - 6.10 koko talon leikkipäivä, jatkossa aina 1 krt/kk - 10.10 Mielikirjapäivä, lempikirjoja näyttelyssä - Asukaspuihostossa kirjaputori, pihaleikki tapahtuma, pihatalokoot - kädentätokeho jatkuu - 13.10 pe koko talon yhteinen laulu- ja leikkihetki - 19.10 -20.10 Koululasten syysloma, ei esiopetusta - 17.10 Retki Sirkus Finlandiaan Auroran kentälle, 30 v juhla-kiertue, erikoishiintaan lapsiryhmille - ti 24.10 Karhusatu-esitys päiväkodilla - Kirjastoretki <p>JATKUEN toiselle sivulle</p>
--	---

LIITE 1

5 TOIMINTA- SUUNNITELMAN LAATIJA	Päivämäärä Datum	Allekirjoitus ja nimen selvennys Underskrift och namnförtydligande	
VERKSAMHETS- PLANEN UPPGJORDES AV	30. 10. 2006	Raija Kangas	Marjo Ruotsalainen

303-500.doc 10.8.2005

LIITE 1

MARRASKUU:

- Kädentaitokerho jatkuu 22.11 asti toisella pienryhmällä ja 29.11 asti toisella ryhmällä
- Linnaseikkailu ja naamiaiset pe 3.11, koko talon yhteinen leikkipäivä
- Teatterityöpaja 6.11 ja 10.11
- 10.11 koko talon laulu- ja leikkihetki
- Valokuvaus 9.11
- 13.11 ja 14.11 pienryhmittäin vierailu Eläintarhan koululle, jolloin osallistutaan 2.luokan liikuntatunnille; välineliikuntaa ja yhteisleikkejä
- Isänpäivän huomioiminen, lahjan ja kortin valmistus
- eskari-teemoina toiveet, pelot, vuorovaikutus eri tunnetiloissa, tunneympyrä ja nallekortit
- tutustutaan äänneisiin ja kirjainmerkkeihin U ja M
- havainnoidaan talven tuloa
- sisäjumppaa

JOULUKUU:

- valmistaudumme joulun odotukseen, valmistelemme joulua kulttuuriin kuuluvien jouluperinteiden mukaan
- tutustutaan äänneisiin ja kirjainmerkkeihin L ja S
- tutkitaan kymmenen hajotelmiä, 1 ja 9, 9 ja 1, 2 ja 8, 8 ja 2, jne. sekä valmistetaan omat kymppilaskimet munakennosta
- harjoitellaan paikan käsitteitä; yläpuolella, alapuolella, edessä, takana, alla, päällä, oikealla, vasemmalla, keskellä, reunassa
- vahvistetaan parityöskentelytaitoja
- kerrataan perusliikuntataitoja
- 1.12 koko talon yhteinen leikkipäivä
- 4.12 leivontaa
- 8.12 koko talon yhteinen laulu- ja leikkihetki
- 11.12 talvi-aiheinen liikuntarata ja 12.12 jouluaiheinen liikuntarata, yhteistyö Eläintarhan koulun kanssa jatkuu, Temppurata liikuntasalissa, 2.luokkalaisten liikuntatunnille osallistuminen pienryhmittäin
- 13.12 klo 18 joulujuhla

2007

TAMMIKUU:

- koko talon yhteiset leikkipäivät jatkuvat koko kevään ajan
- Kädentaitokerhot jatkuvat loppiaisen jälkeen
- talvipuuhat
- tutkitaan veden eri olomuotoja
- tutustutaan äänneisiin ja kirjainmerkkeihin Ä ja T
- ajan käsitteet, vuodenajat, kuukaudet, viikonpäivät, vuorokaudenajat, kellosta tasatunnit
- tutustutaan kokemuksellisesti käsitteisiin massa ja tilavuus, vertailemalla ja arvioimalla
- luisteluharjoitukset aloitellaan: perustaidot, kaatuminen, liukuminen, jarruttaminen, yhdellä ja kahdella jalalla potkiminen, tasapainon, koordinaation ja reaktiokyvyn vahvistaminen

HELMIKUU:

- koululaisten talviloma vko:lla 8, ei esiopetusta
- Runebergin päivä 5.2.
- Ystävänpäivä 14.2: Eläintarhankoulusta yhteistyöluokkien oppilaat 2.luokilta vierailevat päiväkodin luistelukentällä Luistelutapahtumassa

LIITE 1

- Kalevalan päivän tienoilla leikimme perinneleikkejä, laulamme suomalaisia kansanlauluja, ja tutustumme suomalaiseen kansanperinteeseen, vertaillaan mennyttä aikaa nykyiseen
- kielen ja vuorovaikutuksen harjoituksissa tutustumme äänteisiin ja kirjainmerkkeihin R ja P
- matematiikan taidoissa opetamme mittaamisen periaatetta vertailemalla pituuksia
- ulkoleikkeinä lumileikkejä ja metsäretki
- kouluun tutustuminen vanhempien saattamana

MAALISKUU:

- avaruus-teema, keskustellaan ja etsitään tietoa avaruudesta
- tutustutaan äänteisiin ja kirjainmerkkeihin Y ja K
- harjoitellaan laskemaan lukusuoralla 10 -> 0
- liikuntataidoissa keskitymme pallon käsittelytaitoihin; heittäminen, kiinniottaminen, pomputtaminen, kuljettaminen

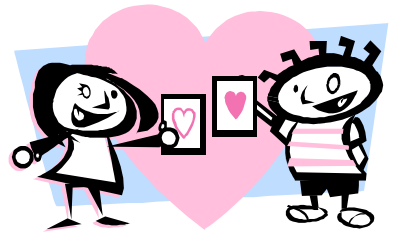
HUHTIKUU:

- pääsiäisen ajan ohjelmaa
- vapun ja kevääntulon juhlaa
- ulkoleikit, luonnon heräämisen havainnointia
- pihasuunnistusta
- metsäretki
- Eläintarhankoululle oppituntivierailu, aika sovitaan myöhemmin viikoille 16 tai 17
- tutustutaan äänteisiin ja kirjainmerkkeihin V ja D
- matematiikan osa-alueella kerrataan suuntia, oikea ja vasen, tehdään ja käytetään karttoja, tutustutaan rahaan
- suunnistusharjoituksia ja tehtäviä sisällä ja ulkona
- keskustellaan liikenteestä, opetellaan liikenteessä kulkemista, vierailu Liikennepuistoon sovitaan myöhemmin

TOUKOKUU:

- kevätretki ja kevätjuhla
- havainnoidaan kevään ja kesän merkkejä
- ulkona majaleikit
- metsäretki
- leikitään perinteisiä ja opetellaan uusiakin ulkoleikkejä
- tutustutaan äänteisiin ja kirjainmerkkeihin Ö ja H
- matematiikan taidoissa harjoitteleminen päättelemistä, järjestämistä ja luokittelua

ESI-JA ALKUOPETUKSEN YHTEISTOIMINTASUUNNITELMA
SYKSYSTÄ 2006 KEVÄÄSEEN 2007



Yhteistyössä Eläintarhan koulu, Päiväkoti Lehdokki ja Päiväkoti Ratamo.

*Tellervo Sarajärven 2A luokalla oppilaita 12.

*Eija Tuovisen 2B-luokalla oppilaita 13.

*Pk Lehdokki esiopetusryhmässä 15 eskaria, jaettuna 2 toiminnalliseen ja opetukselliseen pienryhmään.

*Pk Ratamossa eskareita on 12.

Tapaaminen Eläintarhan koululla ti 3.10.2006 klo 13.15-14.15. Paikalla Eläintarhan koululta opettajat Tellervo Sarajärvi 2A ja Eija Tuovinen 2B, Pk Lehdokin esiopetusopettajat Raija Kangas ja Marjo Ruotsalainen. Pk Ratamosta Ilse Koposen terveiset ja toiveet esitimme Pk Lehdokin toimesta.

Tavoitteet:

Yhteistoimintasuunnitelman tavoitteena tutustuttaa esiopetusryhmien lapsia Eläintarhan kouluun, koulun opettajiin, oppilaisiin ja toisen päiväkotiryhmän esiopetuslapsiin. Samalla uudet esiopetusopettajat tutustuvat koulun opettajiin ja koulun toimintatapoihin ja tiloihin. Tavoitteena on järjestää lapsille yhteisiä tapaamisia koululla sekä päiväkodilla.

Työskentely kouluympäristössä ja isommassa ryhmässä tulee eskareille tutummaksi, kun osallistumme kahden 2-luokan oppitunneille, pienryhmissä. Syksyllä yhdessä liikkuen ja keväällä luokkatyöskentelyyn osallistuen. Yhteistyö koulun ja päiväkodin välillä tukee lapsen koulun aloitusta. Rakentava yhteistyö ja tiedonsiirto on apuna opettajan työhön syksyn koulunaloitusvaiheessa.

LIITE 2

Yhteistyösuunnitelmia syksyllä 2006:

*Maanantaina 13.11.2006 klo 13.15-14.15 Eläintarhan koululla yhteinen liikuntatunti, sisäliikuntaa: Pk Lehdokista LTO Raija Kankaan johdolla lähtee 1.ryhmä, 8 eskaria Tellervo Sarajärven luokan (12 oppilasta) seuraksi.

* Tiistaina 14.11.2006 klo 11.30-12.30 Eläintarhan koululla yhteinen liikuntatunti, sisäliikuntaa: Pk Lehdokista LTO Marjo Ruotsalaisen johdolla lähtee 2.ryhmä, 7 eskaria Eija Tuovisen luokan (13 oppilasta) seuraksi.

* Maanantaina 11.12.2006 13.15-14.15 Eläintarhan koululla yhteinen liikuntatunti "Talviaiheinen Temppurata", mukana Tellervon 2A- luokan oppilaat ja Pk Lehdokista Mamu-eskarit Marjo eskariopen mukana.

* Tiistaina 12.12.2006 11.30-12.30 Eläintarhan koululla yhteinen liikuntatunti " Jouluaiheinen Temppurata", mukana Eijan 2B-luokan oppilaat ja Pk Lehdokista eskareita Raija eskariopen mukana.

Keväällä 2007:

* Kouluun ilmoittautuminen helmikuussa 2007.

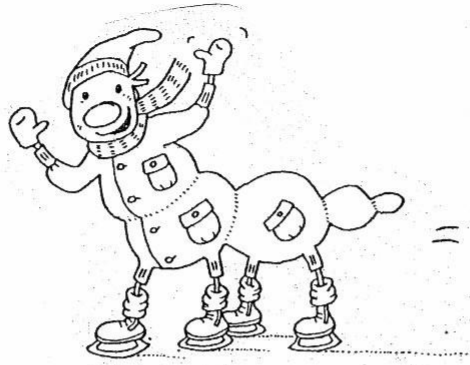
* Eskarilaisten oppituntivierailut koululle 2-luokkiin tehdään pääsiäisen jälkeen huhtikuussa 2007 viikolla 16 tai 17, tarkemmin sovittavana ajankohtana.

* Eskarilaisten kouluun tutustumispäivä vanhempien kuljettamana huhtikuussa 2007.

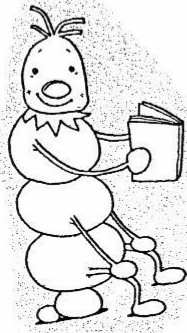
* Keväällä yhteistyön kunniaksi pidämme Laulajaiset, jonka suunnitteluun osallistuvat koululta musiikkiopettaja Tiina Ekdahl ja Pk Lehdokista Raija Kangas. Tarkempi ajankohta varmistuu myöhemmin.

* Kevään tiedonsiirtopalaverin ajankohta selviää myöhemmin, toiveena olisi saada keskusteluun mukaan valmistavien luokkien opettaja.

Seuraava tapaaminen sovitaan myöhemmin.

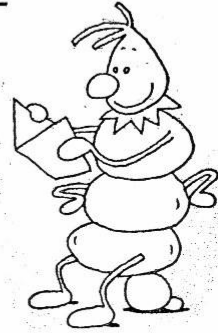


Esiopetustodistus



Päiväkoti Lehdokki

2006-2007



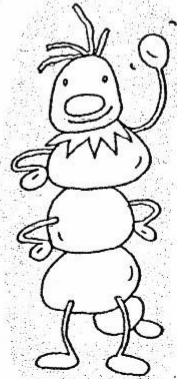
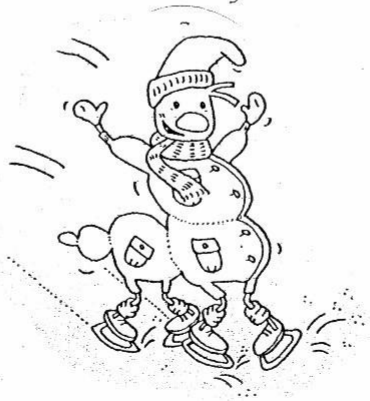
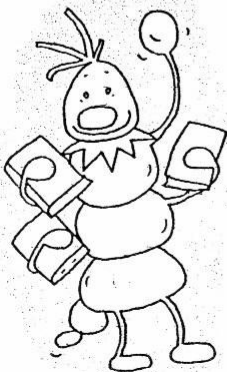
Helsingissä 23.5.2007 Päiväryhmän aikuiset

lastentarhanopettaja

lastentarhanopettaja

lastenhoitaja

ryhmäkohtainen avustaja



LIITE 4

Oppilashuoltoryhmä Kallio- Alppiharju- Pasila päivähoitoalue ja Vallila- Vanhakaupunki päivähoitoalue

Päivähoito

Keijo Räikkönen	Päivähoitoalueen päällikkö, puheenjohtaja
Sirpa Juuri	Päivähoitoalueen päällikkö, vara puheenjohtaja
Saija Juusti	Ensioverkosto
Päivi Jormakka	Kiertävä erityislastentarhanopettaja
Mirva Sahin	Kiertävä erityislastentarhanopettaja
Marja-Liisa Puskala-Posti	S2-erityislastentarhanopettaja
Anne Saariniemi	Ensioverkosto

Terveystoimi

Anna-Liisa Tuominen	Terveydenhoitaja (Kallion neuvola)
Anna Tynell	Terveydenhoitaja (Vallilan neuvola)
Varahenkilö Raija Tauriainen	Terveydenhoitaja Koskelan neuvola

Eteläinen perhekeskus

Marja-Leena Nenonen	Eteläinen perhekeskus, sosiaalityöntekijä
Jari Pykäläinen	Jolpo

Perheneuvola

Ritva Silander	Perheneuvola, psykologi
----------------	-------------------------

+ Liisa Pulkkinen OPEV, psykologi (ei varsinainen opetusviraston edustaja, mutta mukana keskusteluissa)